Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

…СС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй, Министрнүүдэй Советэй орган

…майн 1921 оной …ин 21-hээ гарана | № 116 (13911) | 1975 оной майн 18, воскресени | Сэн 2 мүнгэн.

…ПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДТЭ, …ССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ, СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ «1975 ОНОЙ УРГАСА ХУРЯАХА, ХҮДӨӨ АЖАХЫН ПРОДУКТНУУДЫЕ БЭЛЭДХЭХЭ ХЭМЖЭЭНҮҮД ТУХАЙ» ТОГТООЛ БАТАЛАН АБАА

…а хуряалгые саг …hайн шанартайгаар …з, ороohо таряа, га…малангай бусад про…дые худалдан абаха …дүүргэхэ, үлүүлэн …, тэдэнние зөөжэ, … хадагалха зорил…75 оной ургаса ху…, хүдөө ажахын про…дые бэлэдхэлгэдэ …совхозуудай, бэлэд…транспортна органи…дай саг соогоо бэлэд…дал хангахыень ком…удай Ц К-нуудые, … республикануудай …нүүдэй Советүүдые, … хүдөө ажахын ми…рые. СССР-эй Ме…н, уhанай ажахын …ствые, Союзсель…кые, СССР-эй Бэ… министерствые, … Эдеэ хоолой про…шостиин министерст…ССР-эй Хүнгэн про…ностиин министерст…ССР-эй Мяханай, hү…мышленностиин ми…твые, партиин хизаа…астной. районно…удые, автономно …пкануудай Мини… Советүүдые. ню…лшадай депутадуу…депутадуудэй гүйсэдко…ютагай хүдөө ажа…нуудые, колхоз, …дай, бэлэдхэлэй ор…нудай хүтэлбэри… КПСС-эй Цент…Комитет, СССР-эй …нүүдэй Совет уялга…

…ссельхозтехникын» …тна предприятинуу…олонноннуудые 1975 …аса хуряалгада бэ…нь союзна республи… Министерствэнүү…дтэ, Союзсельхозтех…алгагдаа. Нэгэ авто… хоёр жолоошодой … ашаанай автомо…дые жолоошодоор

…ссельхозтехникын» транспортна предприятинуудай автоколоннонуудые хэрэгтэй сагтань ургаса хуряалгада, хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлгэдэ нэгэ союзна республикаhаа нүгөөдэдэнь ябуулха зүбшөөл Союзсельхозтехникэдэ үгтөө. Тиихэдэ Союзсельхозтехникэ СССР-эй Хүдөө ажахын министерствэтэй союзна республиканудай Министрнүүдэй Советүүдэй энээн тушаа зүбшөөлынь абаха болоно. Харгы замай министерство эдэ автоколоннонуудые зөөхын тула түмэр харгын платформонуудые гаргажа үгэхэ зэргэтэй.

Хүдөөгэй болон уhанай ажахыда запасной частьнуудые, хуряалгын болон хүдөө ажахын бусад машинануудые, түхеэрэлгэ болон материалнуудые гаргажа үгэдэг министерствэнүүд, зургаанууд тэдэнние болзорhоонь урид бүтээжэ, тогтоолоор хараалагдаhан болзор соонь эльгээхээр уялгалагдаба. Колхоз, совхозуудта, СССР-эй Мелиорацинн ба уhанай ажахын министерствын, СССР-эй Бэлэдхэлэй министерствын предприятинууд болон организацинуудта түхеэрэлгэнүүд, нефтепродуктнууд, запасной частьнууд, шиинэ, электротехническэ хэрэгсэл, метизүүд, металл болон бусад материалнууд нэмэгдэжэ үгтэхэ юм.

Тракторнуудые, комбайнуудые, хүдөө ажахын машинануудые, түлишэ болон материально-техническэ бусад хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргажа, хүдөө ажахыда эльгээхэ даалгабаринуудай дүүргэлтые онсо хиналта дороо абахыень СССР-эй Министерствэнүүд болон зургаануудта, союзна республиканудай Министрнүүдэй Соведүүдтэ даалгагдаа.

Союзна республиканудай Министрнүүдэй Соведүүд, СССР-эй Хүдөө ажахын министерство, СССР-эй Мелиорацинн ба уhанай ажахын министерство, СССР-эй Бэлэдхэлэй министерство, Союзсельхозтехникэ 1975 оной ургаса хуряалгые үнгэргэлгэдэ зорюулагдаhан материальна нөөсые нарин нягтаар алмаха ябадалые хангаха уялгатай.

Ороohото ургамалнуудай ургаса хуряалгые түргэдхэхын тула нютагай эрхэ байдалые хараадаа абан, фондоор хараалагдаhан таряа хуряалгын комбайнуудые эльгээхэ болзорые союзна республиканудай Министрнүүдэй Соведүүдтэй зүбшэлдөөд, хубилгаха эрхэ СССР-эй Хүдөө ажахын министерствэдэ, Союзсельхозтехникэдэ олгогдоо.

Гүрэндэ ороohо таряа тушааха талаар колхоз, совхозуудые таряа тушаажа абадаг предприятинуудта даалгажа үгэхыень, ороohо таряа зөөхэ график (түхэрээн сүүдхэ соо хүдэлхөөр) зохёожо, баталхые союзна республиканудай Министрнүүдэй Соведүүдтэ, СССР-эй Бэлэдхэлэй министерствэдэ дурадхагдаа. Районуудта, областьнуудта, хизаарнуудта, республиканудта ороohо таряа зөөхэ, автотранспортые hайнаар ашаглаха хэрэгтые хүтэлбэрилхэ талаар диспетчерскэ бүлэгүүдые байгуулха. ороohо таряа тушаан абадаг предприятинуудта ашаа ехэтэй автомобильнуудай, автопоезднуудай таряа шэгнэхэ, түргөөр буулгаха хэмжээнүүдые хараалха, ороohо таряа тушаан абадаг предприятинуудай технохимическэ шалгалтын таhагуудые шухала тооной лаборантнуудаар хангажа, ороohо таряанай шанарые саг соонь, зүбөөр тодорхойлжо байха шухала.

1975 оной хуряалгын хүдэлмэридэ бусад республиканудай, хизаарнуудай, областьнуудай колхоз, совхозуудта ошоhон комбайнернуудта, трактористнуудта, трактористнууд - машинистнүүдтэ ошоhон-ерэhэн харгын сэн түлэгдэхэ, тэрэшэлэн харгыдаа ябаhан сагайнь, мүн колхоз гү, али совхоздо ерээд байhан түрүүшын гурбан хоногойнь дунда зэргын салин түлэгдэхэ байна. Заагдаhан механизаторнуудай ажалай түлөөhэн ерэhэн совхоздонь тогтоогдоhон хэмжээгээр, нормоор түлэгдэхэ юм. Комбайнернууд, трактористнууд, трактористнууд-машинистнүүд гол ажалайнгаа газарhаа салингайнгаа 75 процентые абажа байха. Энэ салингые предприятинууд болон организацинууд өөhэдынгөө зөөриhөө гаргажа үгэхэ, тиихэдээ салин хүлhэнэй фонддо тэрэ ороход ёhогүй. Колхозуудhаа ерэhэн механизаторнуудай түлөөhэн таряа хуряалгада ерэhэн ажахын союзна республиканудай бюджедhээ түлэгдэхэ байна. Тиимэhээ эдэ механизаторнуудта харгын, байрын түлөөhэн үгтэхэгүй.

Командировкодо ерэhэн механизаторнуудта ажалайнь түлөөhые совхозуудта тогтоогдоhон хэмжээгээр, нормоор түлэхыень колхозуудта дурадхагдаа, мүн таряа хуряалгада хабаадахаар бусад ажахынуудта эльгээгдэhэн трактористнууд-машинистнүүдэй, комбайнернуудай, шофернуудай хүдэлмэриин саг түлөөhэтэ амаралта абаха сагтань нэмээгдэжэ оруулагдаха байна.

Колхозуудhаа ерэhэн механизаторнуудта мэргэжэлээрээ хүдэлhэн стажайнь түлөө нэмэлтэ түлбэри гол ажалдань түлэгдэдэг хэмжээгээр түлэгдэхэ. Энэ нэмэлтэ түлбэриие таряа хуряалгада ерэhэн ажахынуудынь түлэхэ болоно.

Ороohо таряа. бобово ургамалнуудые, олон жэлэй ногооной үрэhэ, лён-долгунец. силосэй ургамалнуудые хуряалга дээрэ комбайнаар хүдэлжэ байhан совхозуудай. гүрэнэй хүдөө ажахын бусад предприятинуудай трактористнууд - машинистнүүдтэ, комбайнернуудта энэ ажахыдань тогтоогдоhон таряа хуряалгын сезонно нормые hайн шанартайгаар. гээлтэгүйгөөр дүүргэhэнэйнь түлөө 2-hоо 4 центнер хүрэтэр ороohо (түлөөhэгүйгөөр) үгэхэ гэжэ хараалагдана. Харин комбайнова агрегадуудай бусад хүдэлмэрилэгшэдтэ комбайнерай абаха ороohоной эды шэнээниинь үгтэхэ гэбэл; трактор дээрэ хүдэлдэг тракторист-машинистдэ — 80 процентнь, комбайнерай туhалагшада, шофёрто — 70 процентнь. копнильщигта — 50 процентнь, тиихэдээ өөhэдынь дураар натуральна түлөөhэн тушаан абадаг сэнгээр мүнгөөр hэлгэгдэжэ болохо байна.

Комбайнова агрегадуудай ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, таряа хуряалгын болзор хорооохо, ороohо тарянай гээлтые хорооохо, хоёр халаанда хүдэлхэдөө комбайнернуудые, тэдэнэй туhалагшанарые материальна талаар урмашуулха зорилгоор 1975 ондо совхозуудта. гүрэнэй хүдөө ажахын бусад предприятинуудта (колхозуудта мүн лэ зүбшөөгдэнэ) ороohото ургамалнуудые хоёр халаанда (нэгэ комбайн дээрэ хоёр комбайнер хүдэлхэдөө) хуряадаг комбайнернуудые. тэдэнэй туhалагшанарые шагнаха эрхэ союзна республиканудай Министрнүүдэй Соведтэ олгогдобо. Хэрбээ сүүдхын туршада комбайнова агрегадай хоёр халаанай нормоhоо бага бэшые дүүргээд байгаа hаань, сдельнэ салингайнь 20 процент хүрэтэр мүнгөөр шагнаха, тиихэдэ Сибириин. Ураалай, Доодо ба Дунда Волгын, Казахай ССР-эй целиннэ районуудта — салингайнь 40 процент хүрэтэр шан үгэхэ. Сүүдхын туршада хэhэн ажалайнь дүнгөөр. хүдэлмэриеэ hайн шанартайгаар хээд. комбайнаа үглөөдэрынь хүдэлхөөр заhажа бэлэн болгоод тушаахадань шан олгогдохо байна.

Сибириин, Ураалай, Алас-Дурна зүгэй, Казахстанай целиннэ районуудта жатка дээрэ хүдэлдэг трактористнууд-машинистнүүдтэ таряа. сашбалгын түрүүшын долоон хоногой, бусад районуудта таряа хуряалгада хүсэд ороод байhан түрүүшын табан хоногой туршада ургаса хуряалгын ябасые хараадаа абажа. хуряагдаhан гектар бухэнэй 0,5 килограмм ороohо, тиихэдэ горох хуряалгада— 1,5 килограмм таряа үгэхөөр хараалагдана.

Таряа хуряалгада хүсэдөөр ороhон түрүүшын үдэрнүүдтэ (арбан үдэрhөө хойшо бэшэ) саахара свёкло, тэрэнэй үрэhэ хуряадаг совхозуудай трактористнуудмашинистнүүдэй ажалай түлөөhые үлүү хэмжээгээр түлэхыень союзна республиканудай Министрнүүдэй Соведүүдтэ зүбшөөгдөө.

РСФСР-эй. Казахай ССР-эй целиннэ районуудта таряа хуряалгада ерэhэн ком-

(Түгэсхэлынь 3-дахи нюурта).

Партиин XXV съездын хүндэлэлдэ

1976 ОНОЙ ИЮЛИИН ТҮСЭБӨӨР

Штукатур - шэрдэгшэдэй Е. Холоднова-Седых гэгшын даадаг бригада Гусиноозёрск хотын ажалшадай дунда hайн мэдээжэ болонхой. 697-дохи ПМК-гай энэ бригада табан жэлэйнгээ түсэбые 3 жэл 10 hара соо дүүргэhэн байна.

15 штукатур-шэрдэгшэдhээ бүридэhэн энэ бригада мүнөө ерэхэ жэлэй июлиин түсэбөөр ажаллажа эхилээ. Бригадын гэшүүд У. А. Леонова, В. И. Махаева дүй дүршэлтэй, үнинэй хүдэлмэришэд юм. Тэдэнэр бригадынгаа залуу барилгашадые шефтээ абажа, штукатурщигай, шэрдэгшын мэргэжэл шудалхадань ехэ туhаламжа хүргэнэ.

Тус бригада табан жэлэй hүүлшын жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхэ социалис мүрысөөндэ оролсоод, ажалдаа амжалта туйлана. Тэдэнэр жэлэй түрүүшын хахадай түсэбые болзорhоонь нэгэ hараар урид, июниин нэгэн болотор дүүргэхэ социалис уялга абанхай.

В. САМБУЕВ.

ЭРХИМ АМЖАЛТААР

Партиин ээлжээтэ XXV съездые 1976 оной февраль соо зарлаха тухай КПСС-эй ЦК-гай апрелиин Пленумэй тогтоолые модошод hайшаажа, съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха гэжэ шиидэбэ.

Леспромхозой модо бэлэдхэгшэд, модо шэрэгшэд hара бүриингөө даабари болзорhоонь уридшалан дүүргэхэ гэжэ оролдоно. Жэлэй түсэб үлүүлэн дүүргэхэ гэhэн мүрысөөн модо бэлэдхэлэй комплексно бригадануудай, мастерска участогуудай, модо шэрэгшэдэй хоорондо үргэнөөр дэлгэрээ. Бригада, участок, модо шэрэдэг автомашина жолоодогшодой экипаж бүхэн социалис уялга абанхай.

Тэдэнэй олонхинь эдэ уялгануудаа бодото дээрэнь дүүргэнэ. Леспромхоз модо бэлэдхэхэ, шэрэхэ дүрбэ hарынгаа түсэбые болзорhоонь урид дүүргээд, даабариhаа гадуур 18 мянган кубометр модо шэрээ. Ондоогоор хэлэхэдэ, шулуутайнхид арадай ажахыда түсэбhөө гадуур 600 вагон модо эльгээhэн байна.

Коллективэй дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдээ. Мүрысөөндэ оролсоогүй хүдэлмэришэн леспромхоздо үгы. Модо бэлэдхэгшэ, жолоошон бүхэн, бусад хүдэлмэришэд бултадаа ажалай нормо жэншэдгүй дүүргэнэ.

Н. ТЮРНЕВ.

Буряадай мебелиин комбинадай модо боябосоруулгын цехтэ Е. А. Тарасова үнинэй хүдэлнэ. Эрхим ажалай түлөө тэрэ «Ажалай Улаан Тугай» орденоор, «Ажалай алдар габьяагай түлөө» медаляар шагнагдаhан юм. Тэрэшэлэн нинтын ажалда эдэбхитэйгээр хабаадана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Е. А. Тарасова ажалдаа байна.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

…ФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДЕПУТАДТА БУРЯАДАЙ АССР-hээ …БЖҮҮЛЭГДЭhЭН КАНДИДАДУУД …УРИДХЭЛДЭ АБТАБА

1975 ИЮНИИН 15

Соведүүдэй hунгалта

…Р-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ hУНГАЛТА …ГЭХЭ hУНГУУЛИИН УЛААН-ҮДЫН …ХИ ОКРУГОЙ ОКРУЖНОЙ КОМИССИИН

ТОГТООЛ

…ФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат бол… hунгуулиин Улаан-Үдын 802-дохи округhоо нүхэр …вода Константин Матвеевичые дэбжүүлhэн тухай …лиин окружной комиссида ороhон протоколнуудые, …лиин энэ округ дотор дэбжүүлhэн эмхинүүдэй үмэ… hунгагдаха зүбшөөлөө үгэhэн мэдүүлгыень хаража … нүхэд Продайвода Константин Матвеевич …СР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ тухай …эй» 49, 50, 51, 52, 53, 54-дэхи статьянуудтай хү…лдуулан дэбжүүлэгдээ гэжэ hунгуулиин окруж… комисси ороhон документнүүдэй үндэhөөр тодор…

…РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ … Дүримэй» 55-дахи статьягай үндэhөөр hунгуулиин …ой комисси иигэжэ тогтообо:

…Калининай нэрэмжэтэ Улаан-Үдын локомотивна де…, Улаан-Үдын шэлэй заводой хүдэлмэришэд, инже…техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадай, … Банзаровай нэрэмжэтэ Буряадай гүрэнэй багшана…ститудай профессорнүүд, багшанар болон алба …дай хамтын суглаануудаар дэбжүүлэгдэhэн 1926 …түрэhэн, КПСС-эй гэшүүн. КПСС-эй Буряадай об… комитедэй хоёрдохи секретаряар хүдэлжэ байдаг …ПРОДАЙВОДА Константин Матвеевичые РСФСР-эй … Соведэй депутадта кандидадаар бүридхэлдэ аба…

…РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ … Дүримэй» 58-дахи статьягай үндэhөөр депутадта …дадаар нүхэр Продайвода Константин Матвее… РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ …лиин Улаан-Үдын 802-дохи округ дотор hунгагда… тула hунгуулиин бюллетеньдэ оруулха.

…гуулиин окружной комиссиин түрүүлэгшэ

А. БАРАНОВ.

…гуулиин окружной комиссиин түрүүлэгшын

орлогшо В. ЛУБСАНОВ.

…гуулиин окружной комиссиин гэшүүд:

А. АГИШЕВ, Е. АКСЕНТЬЕВА, И. БАГАЕВ, Н. МИТКИНОВА, П. СЫТОВ, М. УВАРОВ, Л. ХАРДАЕВА, О. ЯПТУЕВА.

…гуулиин окружной комиссиин секретарь

В. ЗАЙКИНА.

…5 оной майн 14.

РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ hУНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ hУНГУУЛИИН ОКТЯБРЬСКА 803-дахи ОКРУГОЙ ОКРУЖНОЙ КОМИССИИН

ТОГТООЛ

РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгон hунгуулиин Октябрьска 803-дахи округhоо нүхэр Глушкова Лидия Никитичнае дэбжүүлhэн тухай hунгуулиин окружной комиссида ороhон протоколнуудые, hунгуулиин энэ округ дотор дэбжүүлhэн эмхинүүдэй үмэнэhөө hунгагдаха зүбшөөлөө үгэhэн мэдүүлгыень хаража үзөөд, нүхэр Глушкова Лидия Никитична «РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ тухай Дүримэй» 49, 50, 51, 52, 53, 54-дэхи статьянуудтай хүсэд зохилдуулан дэбжүүлэгдээ гэжэ hунгуулиин окружной комисси ороhон документнүүдэй үндэhөөр тодорхойлбо.

«РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ тухай Дүримэй» 55-дахи статьягай үндэhөөр hунгуулиин окружной комисси иигэжэ ТОГТООБО:

1. Улаан-Үдын нарин сэмбын комбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадай, Улаан-Үдын 19-дэхи дунда hургуулиин багшанар, алба хаагшад болон техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй хамтын суглаануудаар дэбжүүлэгдэhэн 1950 ондо түрэhэн, ВЛКСМ-эй гэшүүн, Улаан-Үдын нарин сэмбын комбинадай ноohо илгагшаар хүдэлжэ байдаг нүхэр **ГЛУШКОВА Лидия Никитичнае** РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар бүридхэлдэ абаха.

2. РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ тухай Дүримэй» 58-дахи статьягай үндэhөөр депутадта кандидадаар нүхэр Глушкова Лидия Никитичнае РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ hунгуулиин Октябрьска 803-дахи округ дотор hунгагдахыень тула hунгуулиин бюллетеньдэ оруулха.

hунгуулиин окружной комиссиин түрүүлэгшэ

К. АЛЬЦМАН.

hунгуулиин окружной комиссиин түрүүлэгшын

орлогшо Ц. ЦЫРЕНДОРЖИЕВА.

hунгуулиин окружной комиссиин гэшүүд:

С. ВИНТОВКИНА, Д. ЕМАНАКОВ, Н. ЖУКОВА, Ж. ЖИГМИТЦЫРЕНОВА, Т. ОЛЕЙНИКОВ, Л. СЕДЫХ, Г. СМОЛИН, И. ЧЕБУНИН.

hунгуулиин окружной комиссиин секретарь

М. РЫЖАКОВ.

1975 оной майн 14.

РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ hУНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ hУНГУУЛИИН ЗАБАЙКАЛЬСКА 804-дэхи ОКРУГОЙ ОКРУЖНОЙ КОМИССИИН

ТОГТООЛ

РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгон hунгуулиин Забайкальска 804-дэхи округhоо нүхэр Трубицын Евгений Георгиевичые дэбжүүлhэн тухай hунгуулиин окружной комиссида ороhон протоколнуудые, hунгуулиин энэ округ дотор дэбжүүлhэн эмхинүүдэй үмэнэhөө hунгагдаха зүбшөөлөө үгэhэн мэдүүлгыень хаража үзөөд, нүхэр Трубицын Евгений Георгиевич «РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ тухай Дүримэй» 49, 50, 51, 52, 53, 54-дэхи статьянуудтай хүсэд зохилдуулан дэбжүүлэгдээ гэжэ hунгуулиин окружной комисси ороhон документнүүдэй үндэhөөр тодорхойлбо.

«РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ тухай Дүримэй» 55-дахи статьягай үндэhөөр hунгуулиин окружной комисси иигэжэ ТОГТООБО:

1. Загарайн аймагай Онохойн модоной комбинадай, Баунтын аймагай «Балейзолото» комбинадай Ципиканай прискын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадай, Яруунын аймагай Нарhатын совхозой хүдэлмэришэд, хүдоо ажахын мэргэжэлтэд болон алба хаагшадай хамтын суглаануудаар дэбжүүлэгдэhэн 1911 ондо түрэhэн, КПСС-эй гэшүүн, РСФСР-эй автомобильна транспортын министрээр хүдэлжэ байдаг нүхэр **ТРУБИЦЫН Евгений Георгиевичые** РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар бүридхэлдэ абаха.

2. «РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ тухай Дүримэй» 58-дахи статьягай үндэhөөр депутадта кандидадаар нүхэр Трубицын Евгений Георгиевичые РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ hунгуулиин Забайкальска 804-дэхи округ дотор hунгагдахыень тула hунгуулиин бюллетеньдэ оруулха.

hунгуулиин окружной комиссиин түрүүлэгшэ

Ц. ЦЫДЕНОВА.

hунгуулиин окружной комиссиин түрүүлэгшын

орлогшо А. САЗОНОВ.

hунгуулиин окружной комиссиин гэшүүд:

М. БАТОМУНКУЕВА, В. ЖАНАЕВ, А. ЗУБАКИНА, П. НИКИТИН, Т. САНЖИЕВА, Л. СИДОРОВА, А. СМОЛИН, А. ЧИМИТОВ.

hунгуулиин окружной комиссиин секретарь

Д. ДАГБАЕВ.

1975 оной майн 15.

РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ hУНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ hУНГУУЛИИН ПРИБАЙКАЛЬСКА 805-дахи ОКРУГОЙ ОКРУЖНОЙ КОМИССИИН

ТОГТООЛ

РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгон hунгуулиин Прибайкальска 805-дахи округhоо нүхэр Семёнов Бато Семёновичые дэбжүүлhэн тухай hунгуулиин окружной комиссида ороhон протоколнуудые, hунгуулиин энэ округ дотор дэбжүүлhэн эмхинүүдэй үмэнэhөө hунгагдаха зүбшөөлөө үгэhэн мэдүүлгыень хаража үзөөд, нүхэр Семёнов Бато Семёнович «РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ тухай Дүримэй» 49, 50, 51, 52, 53, 54-дэхи статьянуудтай хүсэд зохилдуулан дэбжүүлэгдээ гэжэ окружной комисси ороhон документнүүдэй үндэhөөр тодорхойлбо.

«РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ тухай Дүримэй» 55-дахи статьягай үндэhөөр hунгуулиин окружной комисси иигэжэ ТОГТООБО:

1. Кабанскын аймагай Тимлюйн асбоцементнэ хэрэгсэлнүүдэй заводой, Прибайкалиин аймагай «Забайкаллес» комбинадай Байгалай леспромхозой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадай. Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой колхознигуудай хамтын суглаануудаар дэбжүүлэгдэhэн 1920 ондо түрэhэн, КПСС-эй гэшүүн, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшээр хүдэлжэ байдаг нүхэр **СЕМЕНОВ Бато Семеновичые** РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар бүридхэлдэ абаха.

2. «РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ тухай Дүримэй» 58-дахи статьягай үндэhөөр депутадта кандидадаар нүхэр Семенов Бато Семеновичые РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ hунгуулиин Прибайкальска 805-дахи округ дотор hунгагдахыень тула hунгуулиин бюллетеньдэ оруулха.

hунгуулиин окружной комиссиин түрүүлэгшэ

Л. РЫЖОВ.

hунгуулиин окружной комиссиин түрүүлэгшын

орлогшо Ц. ДАМБИЕВА.

hунгуулиин окружной комиссиин гэшүүд:

М. БАДРЯНОВА, А. БОЯРШИНА, Д. ВАСИЛЬЕВ, С. ГАЛСАНОВ, Р. МОЛОКОВА, А. ТИМОФЕЕВ, Т. ЧИРЧЕНКО, А. ЯШЕВСКИЙ.

hунгуулиин окружной комиссиин секретарь

И. ЧЕРЕПАНОВ.

1975 оной майн 15.

РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ hУНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ hУНГУУЛИИН СЭЛЭНГЫН 806-дахи ОКРУГОЙ ОКРУЖНОЙ КОМИССИИН

ТОГТООЛ

РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгон hунгуулиин Сэлэнгын 806-дахи округhоо нүхэр Цыремпилова Гомбо-Цырен Гончиковнае дэбжүүлhэн тухай hунгуулиин окружной комиссида ороhон протоколнуудые, hунгуулиин энэ округ дотор дэбжүүлhэн эмхинүүдэй үмэнэhөө hунгагдаха зүбшөөлөө үгэhэн мэдүүлгыень хаража үзөөд. нүхэр Цыремпилова Гомбо-Цырен Гончиковна «РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэрхэ тухай Дүримэй» 49, 50, 51, 52, 53, 54-дэхи статьянуудтай хүсэд зохилдуулан дэбжүүлэгдээ гэжэ hунгуулиин окружной комисси ороhон документнүүдэй үндэhөөр тодорхойлбо.

«РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ тухай Дүримэй» 55-дахи статьягай үндэhөөр hунгуулиин окружной комисси иигэжэ ТОГТООБО:

1. Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой колхознигуудай, Инзагатын дунда hургуулиин багшанар, алба хаагшад болон техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй хамтын суглаануудаар дэбжүүлэгдэhэн 1930 ондо түрэhэн, партийнабэшэ, Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой ахалагша хонишоноор хүдэлжэ байдаг нүхэр **ЦЫРЕМПИЛОВА Гомбо-Цырен Гончиковнае** РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар бүридхэлдэ абаха.

2. «РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ тухай Дүримэй» 58-дахи статьягай үндэhөөр нүхэр Цыремпилова Гомбо-Цырен Гончиковнае РСФСР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ hунгуулиин Сэлэнгын 806-дахи округ дотор hунгагдахынь тула бюллетеньдэ оруулха.

hунгуулиин окружной комиссиин түрүүлэгшэ

В. ШАБАНОВ.

hунгуулиин окружной комиссиин түрүүлэгшын

орлогшо Н. АКИМОВА.

hунгуулиин окружной комиссиин гэшүүд:

Г. БАДМАЕВА, В. ГАЛСАНОВ, Т. ДАРЖАНИЯ, Г-Д. ДЫЛЫКОВА, А. ЗАХАРОВА, Т. КЛОЧИХИНА, А. НЕВЗОРОВ, Ю. ХАМАЕВ.

hунгуулиин окружной комиссиин секретарь

С. РИНЧИНОВ.

1975 оной майн 14.

Александр Петрович Траханов 13 жэлэй саада тээ Улаан-Үдын авиазаводто слесарь-заһабарилагшаар ажаллажа эхилээ һэн. Мүнөө тэрэ инженер, мастер, заводой ВОИР-ой соведэй гэшүүн, зэр зэмсэг бэлдэдэг таһагай хүтэлбэрилэгшэ юм. Республикын промышленностиин, транспортын мастернуудай апрель соо үнгэргэгдэһэн зүблөөн дээрэ магтаалда хүртэһэн, шэнэ юумэ үүсхэдэг үүргэ ехэшье, олон янзыншье юм. Олон мастернууд үйлэдбэриие эмхидхэхэ, хүдэлмэришэдөө хүмүүжүүлхэ уялгаяа харюусалга ехэтэйгээр дүүргэхэһээ гадна, эдэбхи үүсхэлтэ ажалда хабаадалсана. Мастернууд Ф. И. Потапов, И. А. Сычков, Улаан-Үдын тепловой сетиин эдэбхитэй уралан нарижуулагшад юм. Тэдэнэй һүүлэй үедэ нэбтэрүүлһэн нэгэ дурадхалынь дые харуулжа ябана. Мастер Е. Ф. Алемасовай даадаг участок 1971—1974 онуудай туршада 9 мянган түхэригэй экономическа ашаг үрэ үгэһэн. 17 дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлээ. Участогай олонхи хүдэлмэришэд уралан нарижуулагшад юм. Тэдэнэр ажалай гаргаша бага болгохо хэдэн асуудал амжалтатайгаар шиидхэжэ шадаа. Техническэ талаараа баримталагдаһан нормо нэбтэрүүлээ. Мүнөө энэ нормынь хуби 97 процент болоно.

Мастер: тэрэнэй үүргэ, харюусалга

ШЭНЭ ЮУМЭ ҮҮСХЭГШЭД

«Электромашина» заводой үйлэдбэриин 38 мастер уралан нарижуулалгын ажалда эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг юм. Электромеханическа цехэй ахалагша мастер Ф. Г. Брянский, кран бүтээлгын цехэй ахалагша мастер Н. Е. Ерохин эдэбхитэй ажалаараа униинһөө шалгарна. Ф. Г. Брянскиин даадаг участогай хүдэлмэришэдэй олонхинь эдэбхитэй уран нарижуулагша юм.

Энэ заводой мастер В. Д. Шутенков бусад хэдэн уралан нарижуулагшадтай хамта электродвигательнүүдэй орёолто хэхэ ажал оньһожоруулһан байна. Энэ дурадхалынь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ, ажалай бүтээсэ 20—25 процентээр дээшэлүүлэгдээ, 4,5 мянган түхэригэй алмалта хэгдээ.

хэгшэдэй нэгэн гэжэ нэрлэгдэһэн байна.

Заводто ажаллажа эхилһэн түрүүшын сагһаа тэрэ эдэбхитэдэй зохёон байгуулха ажалда хабаадалсаа. Нүхэр Трахановай үйлэдбэридэ нэбтэрүүлһэн уралан нарижуулгын 30 дурадхалнууд 41 мянган түхэригэй экономическа ашаг үрэ үгөө. Александр Петрович уралан нарижуулгын хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсахынгаа хажуугаар баян дүй дүршэлөө залуушуулда дамжуулан үгэнэ. Тэрэ мастер тушаалтай һэн тулада хүдэлмэришэдтэ һайн жэшээ харуулхые оролдодог. Тэдэнээ ажалдань зүбөөр хубаарилан табяад, саг соонь даабари үгөөд лэ үүргэеэ хизаарладаггүй. Ажалаа һайнаар бүтээхыень, ажалай ба материалай гаргаша бага болгохые оролдохыень, ажалдаа эдэбхи үүсхэлтэйгээр хандахыень һургадаг юм.

Коммунист Трахановай даадаг участок завод соогоо эрхимүүдэй нэгэн. Участогай олонхи хүдэлмэришэд уралан нарижуулгын дурадхалнуудые оруулдаг юм. Мастер ба тэрэнэй даадаг участогай хүдэлмэришэд шэлэй пластикаар хэрэгтэй хэрэгсэл бэлэдхэхэ, тэрэнээ үйлэдбэридэ хэрэглэхэ ажал хэжэ байна.

Шэнэ онол арга бэдэрэн хэрэглэдэг, түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлдэг энэ участок үйлэдбэриингөө даабари һара бүхэндэ дүүргэдэг, һайн шанартай продукци бүтээдэг юм. Участогай коллективэй түйладаг амжалтын эшэ үндэһэн эдэбхи үүсхэлтэ ажал юм. Уралан нарижуулгын олон дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлһэнэй түлөө мастер Траханов «Ухаалан зохёолгын болон уралан нарижуулгын 1974 оной отличник» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртөө.

Үйлэдбэридэ мастерай дүүр жэл соо 20 мянган түхэригэй алмалта үгэхэ, тепломагистралиие найдамтай һайнаар ашаглаха арга олгоо.

Мастернуудай толгойлдог эдэбхитэйшүүлэй олон бригада аша туһатай дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлнэ. Зэдын комбинадай мастер В. И. Жеравинай даадаг бригада «комбинадай уралан нарижуулагшадай эдэбхитэйшүүлэй эрхим бригада» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

Хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдэй заводой мастернууд С. С. Сафронов, В. Г. Чеботарев, В. И. Егий, В. Н. Воробьев, техническэ талаараа орёо, ехэ аша үрэтэй дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлээ. Хүүргэнүүдэй түмэр тулгуури хэхэ, болбосоруулха онол арга нарижуулха талаар мастер В. Г. Чеботаревой дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ, 5100 түхэригэй алмалта хэгдэһэн байна. Мастер В. Н. Воробьев үйлэдбэридэ 13 дурадхал нэбтэрүүлээ. Барилгые оньһожоруулха управлениин мастер Т. Л. Коркин нэгэ жэлэй туршада уралан нарижуулгын 15 дурадхал нэбтэрүүлжэ, 39 мянган түхэригэй алмалта хэхэ арга олгоо.

50 гаран мастернуудтай «Теплоприбор» заводой коллектив уралан нарижуулгада эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг. Мастернуудай даадаг олон участогууд эдэбхи үүсхэл гаргаһанай ашаар үйлэдбэриин орёо асуудалнуудые зүбөөр шиидхэнэ, даабаряа үлүүлэн дүүргэнэ.

Энэ табан жэлэй эхинһээ хойшо мастернуудай эдэбхи үүсхэл яһала дээшэлээ. Тэдэнэй дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдээ. Механическа цехэй токарна станогуудай участок социалис мүрысөөндэ һайн үрэ дүнгүүдые харуулжа ябана.

Уралан нарижуулгын хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг мастернууд «Буряадай АССР-эй габьяата уралан нарижуулагша» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Горпромторгын мастер Ц. Д. Доржиев, локомотивна депогой мастер В. Б. Шестак, Тимлюйн асбоцементын зүйлнүүдэй заводой мастер Н. А. Коношокин, авиазаводой мастер С. Ф. Санграев, ЛВРЗ-гэй мастер С. С. Фещук болон бусад олон эдэбхитэй мастернууд иимэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

Манай парти, правительство уралан нарижуулгын, ухаалан зохёолгын ажал үндэрөөр сэгнэнэ. Партиин ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев тэдэндэ амаршалга эльгээһэн байна. Ухаалан зохёогшод, уралан нарижуулагшадай эдэбхи үүсхэлтэ ажал үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, продукциин шанар һайжаруулха шэнэ арга боломжонуудые нээжэ үгэнэ гэжэ энэ амаршалга дотороо тэмдэглэһэн юм.

Республикымнай мастернууд эдэбхи үүсхэлтэ ажалда өөһэдөө хабаадалсахынгаа хажуугаар хүдэлмэришэдые хабаадуулна, тиигэжэ ниитын үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулна гээшэ.

Н. МАЛЬЦЕВ,
ВОИР-ой областной Соведэй түрүүлэгшэ.

МАНАЙ «НЮУСА»—НАРИН ТЕХНОЛОГИ

Зэдын аймагай Борьёогой совхозой главна зоотехник В. И. ШАНТАХАНОВ манай корреспондентдэ ингэжэ хөөрэбэ.

✦ Һүүлэй табан жэлдэ тус совхоз зуун эхэ хонин бүриһөө таһалгаряагүй 100 һаа дээшэ хурьга түлжүүлнэ.
✦ Байгша ондо бүхы ажахы гааргаа зуун эхэ хонин бүриһөө 118,1 хурьга абанхай.
✦ Хоёр жэлдэ удаагаар республикын чемпион болоһон суута хонишон Д. Я. Свистунов энэ жэлдэ зуун эхэ хонин бүриһөө 160,7 хурьга томо болгожо байна.

Ямар нэгэ суглаан гү, али зүблөөн дээрэ уулзахадаа, ондоо аймагуудай зарим хонишод, зоотехнигүүдшье абаһаар намһаа ингэжэ асуудаг юм:

— Хайшан гэжэ, ямар аргаар танай совхоз жэл бүри иимэ олон хурьга абана гээшэбта? Нэгэл нюусатай байгаа ёһотойт. Тэрээн тухайгаа хөөрэжэ үгыт.

Үнэндөө, эндэ ямаршье тусгаар «нюуса» юумэн үгы. Тэрэшэлэн ажахыдамнай хонин һүрэгые үсхэбэрилхэдэ онсо һайн, бусадһаа үлүү эрхэ байдал, тусгаар ехэ арга боломжошье гэжэ байхагүй.

Борьёогой тала жэлэй дүрбэн сагта хонидые бэлшээхэдэ аятай зохид, онсо шэмэтэй һайн ногоотой, хужар марса элбэгтэй газар ха юм. Үбэлдөө саһаншье ехэ ородоггүй, ходо дулаан уларилтай нютаг гээшэ. Хонидынь тарган, үдэсэтэй байнгүй яахаб даа гэхэ мэтээр хөөрэлдэхэшье хүнүүд байдаг. Тэрэнь зарим тэды зүйтэйшье гэлэй. Теэд байгаали байгаалиараа, ажал ажалаараа ааб даа. Эгээл энээн тухай КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев нёдондо Алма-Атада болоһон баярай суглаан дээрэ хэлээ бэлэй.

Газар дайдынгаа баянда дашуураад, адууһа малнай зүндөө таргалжа, өөһэдөө үдэжэ, өөхэ мяха, нооһо элбэгээр үгэжэ байха гэжэ найдаад һууха болоо һаа, яагаад һайн үрэ дүн түйлагдахаб даа, мэдээжэ.

Жэлһээ жэлдэ хурьга олоор түлжүүлхэ, нооһо ехээр хайшалха, хонин ажалаа бодотоор хүгжөөхын тула манай совхозой хонишод, зооветмэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэд һүүлэй үедэ ехэхэн хүдэлмэри хээ гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Нэн түрүүн хонидойнгоо үүлтэр һайжаруулха талаар бага бэшэ ажал хэгдээ. Мүнөө эхэ хонидней тус тустаа жииртэйл 50—52 килограмм татана, тус бүридөө 4,2—4,5 килограмм нооһо үгэнэ. Саашадаа бэеэр томо, нооһо ехэтэй, тобир һайн, үдэсэтэй эхэ хонидһоо гараһан эмэ хурьга, түлшүүдые тэмдэглэжэ абаад, тусгаар һайн харууһанда байлган, зуһагууд болгожо хурьгалуулнабди. Мүн хурьгадые эхэнээнь һалгааха, эхэ хонидые бэлшээн таргалуулха, искусственна үрэжүүлгэ хэхэ, түл абаха эгээл таатай зохид болзор, нарин технологи гэхэ мэтые зүбөөр сахидаг болообди. Жэшээнь, юунэйшье боложо байгаа һаань, хурьгад хаһа саг соогоо эхэһээ һалгаагдадаг. Тиигээд хонид эгээл һайн бэлшээридэ адуулагдана. Гадна һүүлэй хоёр жэлдэ отара бүхэнэй хажууда 30 гектар газарта зелёнко эртэ тарьяад, хонидые үрэжүүлхын урда тэндэ оруулжа эдеэлүүлнэбди. Удаань нэгэл тогтомол болзор соо хонид искусственна аргаар үрэжүүлэгдэнэ. Манай совхоз гол түлэб февраль — март һарада хурьга абадаг.

Манай һанахада намаршаг тээ һэрюун болоходо хонидой һайса таргалжа, хүсэ шадалаа гүйсэд хүсөөд, эгээл һайн ототой болоод байхадань үрэжүүлхэдэ хонидой һубайрха ушар үгы шахуу болодог. Тарганаар, хаһа сагтаа үрэжүүлэгдэһэн хонид абаһаар эхирлэнэ бшуу. Хурьгадыньшье тобир һайн, томо байна.

Совхозой түрүү хонишон Дмитрий Свистунов, Виктор Базаров. Социалис Ажалай Герой Рабдаев гэгшэд июлиин һүүл багаар хурьгадаа эхэһээнь һалгаагаад, хонидоо үглөөнэй бүрэнхыһөө үдэшын харанхы болотор адуулдаг, үдэрэй хэды дахин уһалдаг. Үрэжүүлжэ эхилхэһээ 20—25 хоног урда отарынгаа хажуудахи зелёнко соо тэдэнээ ойро зуура оруулжа адуулдаг. Үрэжүүлжэ байхадаа талха тарьяанай зүйл эдюулнэ. Тиигэжэ искусственна үрэжүүлгээ 25—30 хоног соо дүүргэдэг юм. Энээнэй ашаар нүхэр Свистунов жэл бүхэндэ зуун эхэ хонин бүриһөө 150—160 хурьга абана бшуу.

Хоёрдохи шухала асуудал гэхэдэ, түл абалга. Энэ харюусалгатай хүдэлмэриин үедэ шадабаритай, оролдосотой хүнүүдые отарануудта хурьга абалсахаар эльгээдэгбди. Тиихэдээ хурьгашад, хонишод түл абалгын түлөө булта адли харюусалгатайгаар, ажалаа хоорондоо зүбөөр хубаарилан хэдэг юм. Гэбэшье бүхы ажалые ахалагша хонишод эмхидхэнэ, хүтэлбэрилнэ ааб даа. Манай ажахыда ахалагша хонишоднай диилэнхидэ 8—10 жэлдэ таһалгаряагүй хүдэлжэ байһан хүнүүд. Тэдэнэй һэлгэхэ һэдхэхэ ушар манайда тон үсөөн.

Нарай хурьгадые, иланғаяа эхир хурьгадые абаха, түрүүшын үдэрһөө наринаар харууһалха, эдеэлүүлхэ технологи зайлашагүйгөөр сахигдадаг. Жэшээнь, нарай хурьгадта витаминтай ногооной гурил, тахяагай түүхэй үндэгэ, үнеэнэй бүлеэн һү гэхэ мэтэ нэмэлтэ тэжээл эдюулэгдэдэг. Эм дом уулгагдадаг.

Эдэ бүгэдын ашаар совхозой хонишод жэл бүри зуун эхэ хонин бүриһөө 100 гаран хурьга түлжүүлнэ. Байгша ондо бүхы ажахын эхэ хонидһоо хамта ... хурьгад түлжүүлэгдэһэн гү, али зуун эхэ хонин бүриһөө дундаар ... хурьгад томо болгожо байна. Эхэ хонидые харууһалдаг бүхы 27 ... хонишодоймнай 24-нь ... тан болонхой. Республикын чемпион Д. Я. Свистунов харууһалжа байһан ... гаа 601 эхэ хонидһоо ... 968 хурьга абаад ... нэ гэхэ гү, али зуун ... нин бүриһөө 160,7 ... томо болгоно. Залуу ... шон В. Г. Базаров ... хонин бүриһөө 137,5 ... га, хонишод Г. Г. ... рёв — зуунһаа — ... хурьга, Социалис ... Герой Г. А. Рабдаев ... 131, Б. Б. Баиров — ... Д. Е. Эрдынеев — ... Т. П. Чупышева — ... хурьга зуун эхэ хонин бүриһөө абанхай.

Эгээл мүнөө ... хурьгадые онсо ... харууһалжа, нэгэшье ... гарзалуулангүй томо ... хо, шэгнүүр ехэтэй ... һээнь һалгааха ... зорилгомнай болоно ... жэлдэ үбһэ тэжээл ... һаа бага.

Тиимэһээ хурьга... рэй дулаанда эхэн... амяарайнь адуулжа ... мнай.

ОНШЫЕНЬ ОЛОҺОН ХҮН

Хадын БООРИИН ой модод һая набшаһалжа, үлэ-мэдэг ногоорон харагдадаг болоод, ой соо тэрэнгиин сэсэглэжэ, талада түрүүшын ногооной бултайжа байбашье һаань, ялалзама саһа мульһан оройтой шулуун мундаргануд тээһээ хүйтэн амисхал үлеэнэ. Мүнгэн дуулгата шобхо үндэр хаданудай оройгоор харабтар үүлэнүүд суглараад, үе-үе болоод лэ жэжэхэн саһан, хуйлаадһан шэдэлээд абаха юм.

Газараа хахалжа ябаһан Сокто Бальжинович Гомбоев Аршаанай хойто арын үндэр хаданудай оройе «шүргөөһэн» бөөн-бөөн үүлэнүүд тээшэ һанаата болонгёор харана. «Баһа саһа бордоһон, буруулган хүйтэн боложо, куузикуемни тарюулхагүйнь гээшэ гү. Хабарай шара саһан газарта шииг нойто үгэхэ талаар ехэ туһатай юм бээзэ. Теэд тарилтымнай болзор хойшоо болохо...» гэхэ мэтэ бодолгонууд тэрэнэй һанаанһаа гаранагүй.

Тэрэншье гайхалгүй ааб даа. Таримал ургамал бүхэн хүсэд һайнаар ургаха, эдеэшэхэ болзортой, өөрын сагтай ха юм. Эгээл тэрээхэниинь алдангүй, тон зохид саг соонь тарьяад, хаһа болзортонь харууһалаад байбал, һүүлдэ хэзээшье һайн ургаса абтахал.

Мүнөө «Восточные Саяны» колхозой механизатор Сокто Бальжинович табадахи жэлээ куузику ургуулхаяа байна. Газараа хайшан гээд үтэгжүүлхэб, хэзээ хахалха, элдүүрилхэб, ямар болзорто, хэды шэнээн нормотойгоор үрэһээ тарихаб, хэды хоноод, хэды дахин борнойлхоб, культиваци хэхэб гэжэ арбан хургандаал мэдэхэ болонхой ааб даа. Хэдэг ажал бүхэниинь өөрын нэгэл нарин оншотой, олон жэлдэ туршагдаһан, шалгагдаһан тодорхой болзортой. Тэрэ куузикугаа май һарын тэн багаар тарижа эхилдэг юм. Энээнһээ эртэдүүлжэ, оройтуулжашье болохогүй гэжэ тэрэ тоолодог. Ушарынь юуб гэхэдэ, дан эртэ, хүсэд дулаасаагүй хүрьһэндэ тарьяа һаань, ургаса хаһа сагтаа гарахагүй, зарим үрэһэниинь газартаа хосоржо болохо. Энээнһээ дан хожом болобол, куузикугай үндэһэн эдеэн ёһоор эдеэшэжэ, гүйсэд томо боложо үрдихэгүй, эсэстээ ургасань эрид дошолхо байна. Юуб гэхэдэ, зарим жэлдэ Түнхэндэ, иланғаяа тэрэнэй хойто заха Галбай, Хуурай-Хобогто намар эртэ хүйтэрдэг, сагһаа урид саһаншье орошоод байдаг нютаг. Гадна намар куузикугай ургасые эртэ хуряажа шадаа һаа, газараа саг соонь хахалжа, үтэгжүүлгэ оруулжа үрдихэ болоно. Энээнһээнь нүгөө ерэхэ жэлэйнь ургаса сүм дулдыдаха бшуу.

Нүхэр Гомбоев тарилан дээрээ түхэреэн жэл соо шахуу таһалгаряагүй хүдэлдэг гээшэ. Намар куузикугай ургаса хуряажа абаһаар лэ газараа хахалжа, удаань наг шэбхэ зөөдэг. Үбэлдөө трактор, газар элдүүрилхэ машина, хэрэгсэлнүүдээ заһабарилна. Хабар болоходо баһал тарьяаландаа гаража, наг шэбхэеэ тараана. Хүрьһэндэнь минеральна үтэгжүүлгэ оруулна. Үрэһэ тарихынгаа урда газараа дахин хахална, хүндэ каток шэрэжэ, дээгүүрхи шоройень нягтаруулна, тэгшэлнэ. Һүүлдэнь үрэһээ тарьяад, буртаг үбһыень сэбэрлэхын тула хэдэн дахин борнойлно, аргатайл һаань газараа һайнаар уһална. Культиватораар ургасын зурууд хоорондохие олон дахин элдүүрилнэ. Тиигэжэ ургасын хуряагдажа абтатар лэ тарьялан дээрээ хүдэлжэ гарана. Теэд тиигэжэ ажаллаагүй һаа, яагаад үндэр баян ургаса хуряахаб даа.

Һүүлэй гурба-дүрбэн жэлдэ даажа абаһан 15—20 гектар газарай га бүхэнһөө жэл бүри 850—900 центнер хүрэтэр куузикугай үндэһэн эдеэ хуряана. Нёдондо гушан гектар газарай га бүриһөөнь 818 центнер ургаса абаа һэн. Тэрэнэй ургуулһан 24,5 мянган центнер куузикуень Галбайн. Табалангуудай фермэнүүдэй һаалишад бүхы 400 шахуу үнеэдтээ бүхэли намартаа, үбэлдөө эдюулжэ, һү ехээр һааһан байна.

— Куузикугай зарим үндэһэн тус бүридөө 20—30 килограмм татахаар томо байдаг юм. Энэмнай газараа һайнаар элдүүрилһэн, ургасын хойноһоо наринаар харууһалһанай ашаар ингэжэ ургана. Энээнтэй хамта манай Галбайн найман жэлэй һургуулиин 12 ухибүүд куузикугай ургасын буртаг үбһые гараар түүжэ сэбэрлээд, үндэр ургаса абахадамнай ...

Новогодний гэжэ тосхон Хойто-Байгалай аймагта бии болоһоор арайхан таба һара боложо байна. Гэбэшье мүнөө энэмнай олон хүн зонтой, һайхануд гэр байранудтай БАМ баригшадай томохон тосхон болонхой. Болохоёо байгаа һунгалтада эндэ аймагай болон поселково Соведүүдые һунгаха һунгалтын хэдэн округууд байгуулагданхай.

БАМ-ай шэнэ тосхондо һунгалтада бэлэдхэлэй хүдэлмэри һайнаар ябуулагдажа байна. Һунгалта тухай плакат, лозунг, зурагууд хаа хаанагүй үлгэгдэнхэй, агитаторнууд һунгагшадай дунда хинтэ-политическэ, ойлгуулалмжын хүдэлмэри ябуулна.

Тосхоной нэгэ байрала агитпункт түхеэрэгдэнхэй. Агитпунктые даагшаар халаанай начальник, инженер Тамара Антоновна Ахказова хүдэлнэ. Энэ нүхэрнай үнгэрөөшэ жэлэй ноябрь һарада Ворошиловградска областьһоо БАМ-да ерээ юм. Тэндэхи Кадиевка хотодо барилга дээрэ, һүүлшын табан жэлэй туршада барилгын техникумэй багша байгаа юм.

— Бүгэдэ арадай агуу ехэ барилгада хабаадалсаагүй байха аргамни үгы байгаа. Тиимэһээ БАМ дээрэ нүхэртэеэ, баһа инженер Александр Ивановичтай өөрынгөө дураар гаража ерээ һэмди. Ерэһэндээ гомдоногүйбди, тааража һайнаар хүдэлжэ байнабди, — гэжэ Тамара Антоновна хөөрэнэ.

Бэлэдхэл һайнтай, хүн зоноор үгэеэ ойлголсожо ядахагүй залуу инженер агитпунктаяа һайнаар түхеэрэнхэй. Агитпунктань һайнаар гоёогдонхой, тэндэ хэрэгтэй ном, газетэ, журнал, элдэб тогтоол, хуулинууд бии. Үдэшэнниинь агитпунктда һонирхолтой хэмжээ ябуулганууд үнгэргэгдэнэ.

Ц. СУБАНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Новогодний тосхоной агитпунктые даагша Т. А. Ахказова.

„Энергоприбор" заводто

Прибор бүтээлгын болон автомат зүйлнүүдэй министерствын ажалай коллективүүд 1975 оной нэгэдэхи кварталда абаһан социалис уялганууд болон гүрэнэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэһэн тухайгаа мэдээсэбэ. Нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада, үйлэдбэриин хэмжээн 19 процент ургаа. Һалбариин предприятинууд 21 миллион түхэригэй продукци бүтээн гаргаа.

Москвагай «Энергоприбор» гэжэ туршалгын завод промышленность болон хүдөө ажахын зарим һалбаринуудай технологическа процессүүдые автомат аргаар хинан шалгаха машинануудые бүтээн гаргадаг юм. Предприятида Советскэ Союзай Коммунис партиин XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха гэһэн уряа доро социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: заводой хүдэлмэришэн Лидия Григорьева, ахалагша инженер Игорь Яковлев болон наладчик Евгений Григорьев машинануудые туршажа байна.

ТАСС-ай фотохронико.

АЛАС-ДУРНЫН ХИЗААРТА

АЖАҺУУДАЛ ҺАЙЖАРУУЛХА ЗОРИЛГОТОЙГООР

Нютагуудтахи ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй һүүлшын һунгалтаһаа хойшо үнгэрһэн хоёр жэл соо Примориин хизаарта промышленна 80 предприяти болон томо ехэ цех ашаглалгада оруулагдаа. Хүдэлжэ байһан олон предприятинууд шэнэдхэн һэльбэгдээ.

Примориин хизаарай гүйсэдкомой түрүүлэгшэ И. И. Штодиндо ТАСС-ай корреспондент хандажа, энэ ушар тухай хөөрэхыень гуйба. Тэрэ ингэжэ мэдээсэнэ:

— Нютагуудтахи Соведүүдэй эрхэ түлөөлэлгэ дүүрэхэеэ байна. Тэдэнэй ажал ябуулга түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй хоёрдохи хахадтай тудалдаба. Энэ үедэ оромнай КПСС-эй XXIV съездын хараалһан зорилгонуудые бэелүүлжэ, түгэсхэхэ шатадаа оробо. Мүнөөдэр зарим тэды дүнгүүдые согсолжо болоно.

Энэ хоёр жэлэй туршада хизаарай арадай ажахын бүхы һалбаринуудта 1,7 миллиард түхэриг һомологдоо. Табадахи түхэриг бүхэниинь гэр байра барилгада гаргашалагдаһан байна. Ажалшад 1,8 миллион дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байрада орожо түбхинөө. Соёлой ажаһуудалай болон медицинын эмхи зургаанууд олоор ашаглагдаа. Һунгагшадай захилаар хото, тосхонуудта шэнэ һургуули, больница, магазинууд, хүн зоной ажаһуудал хангадаг байшангууд, хүүгэдэй эмхи зургаанууд баригдаһан байна. Владивосток хотодо циркын, театрай гоё һайхан байшангууд урган бодоо.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриие депутадууд үдэр бүриингөө анхаралда байлгаа. Урда жэлнүүдэйхидэ орходоо, тэрэнэй хүгжэлтэдэ 22 процентээр ехэ мүнгэн һомологдобо. Примориин совхоз, колхозуудта мал ажалай шэнэ байранууд, шубуу үсхэбэрилгын фабриканууд баригдаа. 28,5 мянган гектар талмай газар хатаагдажа, уһалагдадаг болоһон байна. Хоёр жэлэй турша соо хүдөө ажахымнай 2,5 мянган трактор, хоёр мянган машина, 1,5 мянган элдэб түхэлэй комбайн болон бусад олон техникэтэй болоо.

Түйлагдаһан эдэ амжалтануудта нютагуудтахи Соведүүдэй оруулһан хубита ехэ. Гүйсэдкомууд хизаарай социально-экономическа хүгжэлтын асуудалнуудые шиидхэдэг, экономико бүхы талаһаань гүнзэгыгөөр шэнжэлдэг, үйлэдбэриин гаргашануудые доошолуулхын, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхын, техникэ болон газараа зэзэн ёһоор ашаглахын түлөө тэмсэдэг байна.

«СССР-тэхи ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй депутадуудай эрхэ уялга тухай» Хуули Соведүүдэй ажалые нилээд эдэбхижүүлээ. Тоосоото үе соо һунгагшадай гурба мянга гаран захил дүүргэгдэбэ.

Хизаарай ажалшад түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэжэ, КПСС-эй XXV съездые угтахаар эрмэлзэн, ажаллажа байһаар.

Владивосток.

КОМСОМОЛЬСКЫН ШЭНЭ КВАРТАЛНУУД

Комсомольск-на-Амуре хотын ажалшад һүүлэй дүрбэн жэл соо арба нэгэ мянган һайн байратай болоо. Урдань хон-жэн байһан газарта шэнэ районууд бии болонхой. Вокзал шадар оршодог микрорайон эгээл гоё район болоо юм. Эндэ байрын олон дабхар сахюур сагаан байшан гэрнүүдэй кварталнууд, магазинууд, хүүгэдэй комбинадууд баригдаба. Хотын энэ шэнэ райондо арбан хоёр мянга гаран хүн зон ажаһууна. Интернациональна проспект гэжэ шэнэ гудамжа эндэ бии болоо.

Комсомолшуудай алдар солын хотые мүнөөнэй архитектурын олон байшангууд шэмэглэн гоёоно. Николай Островскиин нэрэмжэтэ түбэй библиотекэ эдэнэй нэгэндэ толложо түбхинэнхэй. Комсомольск хотын һая бии боложо байхада, энэ түрүүшын библиотекэ модон бараагай багахан таһалга соо байдаг юм һэн. Мүнөө библиотекэ уужам һаруул залнуудтай, номуудые хадагалжа байха зохид таһалгануудтай, номдо дуратайшуулай уулзалгын салонуудтай болонхой. Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ заводой соёлой байшангай хажууда үшөө нэгэ байшан баригдаа. Гостиницанууд, спортын бүлэг барилга эндэ баригдаһан байна.

Комсомольск хотодо барилга хэгдэһээр. Энэ жэлдэ хотынхид 160 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай байра толлохо юм.

Г. ХЛЕБНИКОВ,
ТАСС-ай корр.

Комсомольск-на-Амуре.

ДАЛАЙН ФЛОТ ШЭНЭДХЭГДЭНЭ

«30-летие Победы» гэжэ шэнэ универсальна теплоход уһанда табигдаба. Алас-Дурнын Ленинэй орденто далайн пароходствын бүтээһэн энэ судна 12 мянган тонно ашаа зөөхэ, дэлхэйн ямаршье райондо ябаха шадалтай.

Һүүлэй хоёр жэл соо пароходствын флот һайжаран хубилаа. «Ленинградская гвардия», «Комсомольский» түхэлэй судданууд эндэ нэмэжэ ерээ. Ашаа зөөхэ контейнернүүдэй флотили түргэнөөр хүгжэнэ. Эсэгэ ороноо хамгаалтын Агуу ехэ дайнай геройнууд Юрий Смирновой, Иван Скурдинай хүндэлэлдэ нэрлэгдэһэн судданууд тэдэнэй тоодо ороходо юм.

Алас-Дурнын пароходство орон доторхи томо пароходствонуудай тоодо ороно. Тэрэнэй хүгжэлтэдэ СЭВ ехэ үүргэ дүүргээ. Социалис хании барисаанай түсэбэй ёһоор, Польшын Арадай Республикын, Германиин Демократическа Республикын, Югославиин верфьнүүдтэ олон судна бүтээгдээ.

Энэ хоёр жэлэй туршада уласхоорондын шэнэ лининүүд нээгдээ. Врангелиин булангдахи Восточно портын түрүүшын причал ашаглагдажа эхилбэ. Владивосток болон Находкодохи далайн портнуудай хүсэн үргэдхэгдэнхэй.

В. КЛИМЕНТЬЕВ,
ТАСС-ай корр.

Владивосток.

...ПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДТЭ, СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

(...гэсэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта).

...нуудта, комбайнер- ...туһалагшанарта ху- ...абалгын сэнгээр ар- ...тнер хүрэтэр ороохо ...иха эрхэ колхоз, сов- ...та, гүрэнэй хүдөө ... бусад предприяти- ... зүбшөөхэ эрхэ ...Р-эй Министрнүүдэй ..., Казахай ССР-эй ...рнүүдэй Советдэ ол-...

...5 оной ургаса хуряал- ...исогоор хараалагда- ...зарим министерствэ- ... болон зургаануудһаа ... бүхы предприятинуу- ...хи зургаануудай, ор- ...цинуудай ашаанай ...бильнуудые. авто- ...үүдые жолоошод- ...заһабарилха түхеэрэл- ...тэйнь хабаадуулхые ... республикануудай ...рнүүдэй Советүүдтэ ...гдөө. Тэрэшэлэн ав- ...льнуудай ажахынууд- ...лхозуудта, совхозуудта ...обильнуудые даалгажа ... эдэ автомобильнууд- ...токолоннонуудые бү- ..., тэдэниие запасной ...ууудаар, заһабариин ...лнүүдээр, нефтепро- ...дуудаар хангаха гурим ...лыень тэдээндэ мүн ...шөөгдөө.

...са хуряалгада хабаа- ...даха ашаанай автомо- ...үдые, бортовой авто- ...үүдые түмэр замаар ... гаргашануудые түлэ- ...бэрниин гурим тогтоог- ...Ороохо таряа зөөһэнэй ... тэрэ тоодо таряа ту- ...бадаг холын пред- ...нуудһаа харгы шадар- ...дприятинуудта ороохо ... тоһото ургамалнуу- ...сахарай свеклын, хло- ... ба 1975 оной ургасын ... ажахын бусад про- ...удай үрэһэ, мүн сило-сэй ургамалнуудые зөөһэнэй түлөө, жолоошодой гол ажалайнгаа газарһаа саг зуурын хүдэлмэри хүрэтэр ба һөөргөө ябаһанай түлөө автомобильнуудай эзэдтэй, жолоошодтой хэхэ тоосоонуудай 1974 оной гурим хүсэндөө үлэхэ байна.

Ороохо ба хүдөө ажахын бусад продуктнуудые зөөхын тула ашаанай автомобильнуудай хүдэлмэриие түхэреэн сүүдхэ соо эмхидхэхэ шухала гэжэ мэдэрэгдээ. Энээнэй тула союзна ба автономито республикануудай Министрнүүдэй Советүүд, хизаарнуудай ба областьнуудай гүйсэдхэхэ комитедүүд ургаса хуряалгада хабзадуулагдаһан бүхы автомобильнуудые жолоошодоор, тодорхойлон хэлэхэдэ, нэгэ автомобильда хоёр жолоошоной байхаар бүридхэн хангаха уялгатай. Шухала хэрэгтэй гараад байгаа һаань, арадай ажахын бусад һалбаринуудһаа жолоошодые абажа, хабаадуулха хэрэгтэй.

Ороохо таряа ба хүдөө ажахын бусад продуктнуудые, мүн силосэй ургамалнуудые зөөлгэдэ хүдэлхөөр эльгээгдэһэн жолоошодто, заһабарилга хэдэг хүдэлмэришэдтэ, механигуудта, автоколоннонуудай начальнигуудта, автомобилиин ажахынуудай диспетчернүүдтэ эдэнэй дундуур салин хүлһэнэй 75 процентнь гэхэ гү, али командировкодо байһан бүхы саг соохи гол хүдэлмэриин тарифна түлбэриһөө доогуур бэшэниинь түлэгдэхэ байна. Эдэ түлбэринүүд гол хүдэлмэриинь мүнгэнһөө предприятинуудаар, эмхи зургаануудаар, организацинуудаар эдэ хүдэлмэрилэгшэдтэ түлэгдэхэ. Энээнтэй дашарамдуулан, командировкодо эльгээгдэһэн хүдэлмэрилэгшэдтэ суточна ба байрын түлбэри түлэгдэхэгүй.

Ороохо таряа ба 1975 оной ургасын, хүдөө ажахын бусад продукцинуудые зөөлгэдэ ехэ ашаа тээдэг автомобильнуудта, прицепүүдтэй автомобильнуудта (автопоезднуудта) хүдэлһэн жолоошодто тарифна түлбэриин 25 процент хэмжээнэй нэмэлтэ шан тогтоогдоо. Хүдэлмэриин тогтоогдоһон саг соо халаанайнгаа даабариие дүүргээд байгаа һаань, халаан бүхэнэй хүдэлмэриин дүнгүүдээр шан олгогдохо байна.

Ороохо ба саахарай свекло хоёр халаанаар зөөлгэдэ хүдэлдэг жолоошодто (нэгэ автомобильда хоёр жолоошон хүдэлхэ) сүүдхэдээ 20 часһаа бага бэшэ саг соо автомобильнуудай хүдэлмэриие һаатагүйгөөр хангаһанайнь түлөө тарифна түлбэриинь 20 процент хэмжээнэй, харин Сибириин, Уралай, Доодо ба Дунда Волгын районуудаар, Казахай ССР-эй шэнэ газар элдүүрилдэг районуудаар ороохо зөөлгэдэ хүдэлһэн жолоошодто, тарифна түлбэриинь 40 процент шан олгогдохоор тогтоогдонхой. Сүүдхынгээ даабариие дүүргээд, автомобиляа бүтэн һайнаар удаадахи сүүдхэдэнь хүдэлхөөр тушаагаад байгаа һаань, хүдэлмэриин сүүдхын дүнгүүдээр шангууд олгогдохо.

1975 ондо ургаса хуряалгын үедэ шухала хэрэгтэй болоод байгаа һаань, комбайнуудһаа таряа тушаалгын пунктнуудта ороохо зөөлгэдэ хабаадуулагдаһан автомобильнуудта жолоошодой туһалагшадые (автомобиль жолоодохо эрхэтэй хүнүүдые) бии болгохыень совхозуудта ба хүдөө ажахын гүрэнэй бусад предприятинуудта зүбшөөхэ, мүн колхозуудта дурадхаха эрхэ союзна республикануудай Министрнүүдэй Советүүдтэ олгогдоо. Жолоошодой туһалагшадай ажалай түлбэри жолоошоной салин хүлһэнэй 80 процентын хэмжээнтэй байха ёһотой.

1975 ондо колхоз, совхозуудтахи хүдэлмэриин эгээл халуун хаһа сагай үедэ эдэнэй түсэбтэ даабаринуудаа дүүргэхэдэнь гарза хохидол ушаруулангүй, жолоошодтойнь тракторнуудые, автобензовозуудые, мүн промышленна, транспортна ба бусад предприятинуудһаа, эмхи зургаанууд болон организацинуудһаа тракторист-машинистнүүдые, бусад механизаторнуудые, жолоошодые хабаадуулхыень союзна республикануудай Министрнүүдэй Советүүдтэ зүбшөөгдөө.

Эдэ хүдэлмэрилэгшэдые, оньһон техникэ колхоз, совхозуудта эльгээһэн предприятинууд, эмхи зургаанууд болон организацинууд өөһэдынгөө мүнгөөр оньһото техникэ зөөлгэдэ, дээрэ дурсагдаһан хүдэлмэришэдые ажаллаха газартань абаашаад, һөөргэнь асаралгада хабаатай гаргашануудые түлэхэ зэргэтэй.

Ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй үгэсэ ойлголсожо, хото городуудтахи, хүдэлмэришэнэй һуурин тосхонуудтахи, хүдөө нютагуудтахи ажал хэхэ аргатай хүн зониие 1975 оной хүдөө ажахын хүдэлмэридэ, таряа тушаан абадаг предприятинуудта ажаллахаар хабаадуулхыень союзна республикануудай Министрнүүдэй Советүүдтэ зүбшөөгдөө.

Энэ тогтоолой үндэһөөр, 1975 оной хүдөө ажахын хүдэлмэридэ, таряа тушаан абадаг предприятинуудта ажаллахаар хабзадуулагдаһан хүдэлмэришэдтэ, алба хаагшадта гол хүдэлмэриинь һарын дундуур салингай 50 процентнь үлөөгдэхэ байна. Ажалладаг предприятинуудынь, организацинуудынь заагдаһан энэ мүнгэ хүдэлмэришэдтэ, алба хаагшадта өөһэдһөө түлэхэ. Энээнтэй дашарамдуулан, хүдөө ажахын хүдэлмэридэ, таряа тушаан абадаг предприятинуудта ажаллахаар хабаадуулагдаһан хүдэлмэришэдтэ, алба хаагшадта суточна ба байрын түлбэри түлэгдэхэгүй.

Совхозуудай саг үргэлжын хүдэлмэрилэгшэдтэ, тэрэшэлэн эдэ ургамалнуудые хуряалсахын тула элсүүлэгдэһэн хүдэлмэрилэгшэдтэ 1975 ондо салин түлөөһэнэйнь тоосоондо оруулан, өөрынь түсэбтэ үнэ сэнгээр, зүгөөр рознично сэнгүүдһээ дээшэ бэшээр худалдахын тула хартаабхын, овощой, фруктын, виноградай, жэмэсүүдэй ба бахчева ургамалнуудай ургасын 10 процент хүрэтэр гаргашалхыень, тэрэшэлэн үбһэ, һолоомо хуряалгада, силос ба сенаж даралгада, ногооной гурил бэлэдхэлгэдэ хабаадаһан хүдэлмэрилэгшэдтэ нэмэлтэ түлөөһэн болгон (түлбэригүйгөөр) үгэхыень, хубиин хэрэглэлэй малтай хүнүүдтэ — совхозуудай ба гүрэнэй хүдөө ажахын бусад предприятинуудай саг үргэлжын хүдэлмэрилэгшэдтэ бэлэдхэһэн бүдүүн тэжээлэйнь, силосэй зарим хубиие түсэбэй хараалагдаһан өөрынь үнөөр худалдахыень совхозуудай ба хүдөө ажахын бусад предприятинуудай директорнүүдтэ зүбшөөхэ. Совхозуудай, гүрэнэй хүдөө ажахын бусад предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдаһан иимэ түхэлэй урмашуулгануудые колхозуудта хэрэглэхэ гэжэ һанамжалан дурадхагдаба.

1974 ондо баримталагдаһан гуримуудай үндэһөөр, колхозууд, совхозуудта хүдэлмэрилхын тула 1975 ондо эльгээгдэхэ тракторист-нууд-машинистнүүдэй, бусад механизаторнууд ба шофернуудай ажалай түлөөһэн тухай тайлбари ВЦСПС-тэй хамта үгэхыень Ажалай ба салин хүлһэнэй асуудалнуудые шиидхэдэг СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Гүрэнэй комитедтэ даалгагдаа.

Шухала болоод байгаа һаань, хуряалгын техникын түлөөһэндэ, барилгын гаргашада, салин хүлһэнэй түлөөһэндэ гаргашалха мүнгэ зарим колхозууд, совхозуудта, автомобильна ажахынуудта, гүрэнэй хүдөө ажахын бусад предприятинууд болон организацинуудта 1975 оной ноябриин 1 хүрэтэр, гансал энэ ушарта, урьһа зээлэр үгэхэ гэжэ СССР-эй Госпланда дурадхагдаа.

Таряа тушаан абалгын болзорнуудые хороохо зорилгоор, ороохоной орожо эхилхэһээ хойшо, 1975 оной декабриин 1 хүрэтэр — шэнэ газарай районуудтахи таряа тушаан абаха пунктнуудта ороохо таряа ашаха ба буулгаха хүдэлмэри хэһэн хүдэлмэришэдэй ажалай түлөөһые, үдэр бүриингөө ажалай нормые тэдэнэй дүүргээд байгаа һаань, 50 процентээр нэмээн тоосохо эрхэ РСФСР-эй Министрнүүдэй Советдэ, Казахай ССР-эй Министрнүүдэй Советүүдтэ олгогдоо.

Ороной урда зүгэй районуудһаа абаашагдаха пунктнуудтань 1975 ондо фруктнууд ба овощнуудтай вагонуудые түргөөр хүргэхэ ябадал хангахыень, иимэ продукци зөөхын тула түсхай түргэн поезднуудые ябуулха гэжэ графигууд дотор хараалхыень Зам харилсаанай министерствэдэ даалгагдаба.

1975 ондо ороохо таряа, хүдөө ажахын бусад продуктнуудые бэлэдхэхэ, һайн байлгаха зорилгоор таряа тушаан абалгын предприятинуудта, бусад организацинуудта ашаа тээхэ вагонууд ба суднануудые түрүүшын ээлжээндэ үгэхэ ябадал хангахыень Зам харилсаанай, Далайн ба гол мүрэнэй флодой министерствэнүүдтэ дурадхагдаа.

Хуряалгын техникэ, элеваторнууд ба ороохо таряанай складуудые заһабарилха, 1975 оной ургаса хуряалгын бэлэдхэл хэхэ ба хуряахын тула промышленна предприятинуудай зүгһөө колхозууд, совхозуудта, таряа тушаан абалгын ба ороохо шанаржуулдаг предприятинуудта шефэй гуримаар туһа хүргэхэ хүдэлмэри эмхидхэхэ гэжэ дурадхагдаба.

1975 оной ургасын ороохо таряа, хүдөө ажахын бусад продуктнуудые хуряаха, зөөхэ үеэр хүдөө ажахын районууд гү, али бүлэг районуудта, тэрэшэлэн областьнууд, хизаарнууд болон автономито республикануудта зорюулжа, арбан хоног бүхэнэй хүдэлмэриин үрэ дүнгүүдээр автоколоннонуудта, транспортна бусад подразделенинүүдтэ барюулагдаха дамжуулгын Улаан тугуудые мүнгэн шангуудтайгаар бии болгохыень, тэрэшэлэн 1975 ондо ургаса хуряалгын, хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлгын талаар эрхим үрэ дүнгүүдые хангаһан механизаторнууд ба мэргэжэлтэдые моральна, материальна талаар урмашуулхаар бусад хэмжээнүүдые СССР-эй Хүдөө ажахын министерствэтэй, профсоюзуудай харьяата республиканска советүүдтэй зүбшэлэн хараалхыень союзна республикануудай Министрнүүдэй Советдэ даалгагдаа.

1975 оной ургаса хуряалгада, хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлгэдэ хаһа саг соонь бэлдэхэ, эмхитэйгээр үнгэргэхэ бусад хэмжээнүүд КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй энэ тогтоол дотор тодорхойлогдонхой.

Партийна, советскэ, хүдөө ажахын, профсоюзна ба комсомолой организацинууд, колхозууд болон совхозууд, промышленна предприятинууд ба транспортын эмхинүүд ургаса хуряалга гээлтэ хоролтогүйгөөр үнгэргэхэ, шухала хэмжээтэй тэжээлнүүдые бэлэдхэхэ, ороохо таряа ба хүдөө ажахын бусад продуктнуудые гүрэндэ худалдалгын түсэбүүдые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ хэрэг хангахын тула шухала бүхы хэмжээнүүдые абаха гээд этигэжэ байһанаа КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет элирхэйлнэ.

...ҮН БОЛОХО ...ҮРГУУЛИҺАА

...уули ба түрэлхид!.. ...дые эрдэм номдо ..., коммунис үзэл ...тойгоор, дүрбэн тэг- ... хүмүүжүүлхэ, тии- ...жабайдалай харьда ... талаар һургуули сэ- ... ехэ ажал хэнэ. Тии- ...түрэлхид энэ шухала ... саг үргэлжэ хамаар- ...олсожо, үхибүүд ту- ... сэдьхэлээ табижа ... һургуули түрэлхид ... хоорондохи хани ну- ...таһаршагүй нягта хол- ...рисаан тон ехэ үүргэ- ...үхибүүдэй һуралсал ту- ...оёр талаһаа анхарал ...лагдажа, саг дарыдань ...жа хүргэгдэжэ бай- ..., һургуулиин ажал ...ри урагшатай ябадаг, ...шье һайнаар һура-

...талаар Улаан-Үдын 27- ...ында һургуули гэмгүй ... Түрэлхид саг үргэлжэ ...лиида ерэжэ, багшанар- ...рэлдэжэ, үхибүүнэйн- ...уралсалаар һонирхожо ... Заримдаа урогтонь ...ка, мэдээгүй юумэеэ ... ошодог. Тиигэжэ ...тэйгээ дарууу зохи- ...өөрэлдэжэ, ойлгоогүй ...нь дадхаан ойлгуулдаг

...шаг эндэ түрэлхидэй ... болобо. Түрэлхид ...ерэһэн, ехэл эдэбхи- ... хабаадалсаһан байха ... Тиигэншьегүй яахаб. ...гэхэдэ, гурбадахи чет- ... дүнгүүд харагдаһан, ... дүрбэдэхи четвертьдэ ...э байһанаа хэлсээ.

...й амаралтын үедэ ... юу хэхэб? Тэдэнэй ...тые хайшан гэжэ эмхидхэхэб? Һургуулиингаа гэр байрые һуралсалай шэнэ жэлэй эхилтэр заһаха, класс болон таһалгануудые шэрдэхэ гэхэ мэтын асуудалнуудые шиидхэһэн байна.

Энэ һургуулида һуралсалай, хүмүүжүүлгын ажал һайн ябана. Олонхи предмедүүдээр үхибүүд эрхим һайнаар һурана. Кабинетнэ түхэлэй һуралсал аргагүй туһатай гэжэ харуулна. Бүхы предмедүүдээр тусгаар таһалганууд түхеэрэгдэһэн, хэшээлдэнь хэрэглэгдэхэ бүхы зүйлнүүд бии.

Гэртээ номоо балай үзэдэггүй, заримдаа хэшээлдээ гээгдэжэ ерэдэг үхибүүдэй түрэлхид суглаан дээрэ шүүмжэлэлдэ ороһон байна.

Тиимэ хүнүүдые түрэлхидэй суглаанда дуудажа ерүүлээд, саг үргэлжэ хөөрэлдэжэ байха гэжэ дурадхаа.

Эсэтэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай дүүрэһээр 30 жэлэй алдарта ойдо бэлэдхэл хэжэ, тусхай альбом, стенд гэхэ мэтые шэмэглэн зохёоно. Дайнда баатарай үхэлөөр унаһан хүнүүд тухай материалнуудые пионернүүд нилээд олоор суглуулһан байна. Энэ хэрэгтэнь түрэлхид туһалалсана.

Һургуулиин ажал хэрэгтэ саг үргэлжэ туһалалсажа, саашадаа холбоо барисаагаа бүришье бэхижүүлжэ, үхибүүдые эрдэм номдо һургаха, хүмүүжүүлхэ тон шухала хэрэгтэ һаналаа табижа, анхаралаа хандуулжа байхые һургуулиин директор Б. Х. Бальчинов түрэлхидые уряалаа.

Ф. СТЕПАНОВ.

ТАДЖИГАЙ ССР. Таджигай Наукануудай академиин Ахмад Донишай нэрэмжэтэ түүхын институдай алтанай колленци Советскэ Союзай эгээл баян суглуулбаринуудай тоодо ородог. Тэрэ 25 жэлэй саада тээ мүндэлһэн юм. Гэбэшье тэрэнэй түүхэтэ болон уран һайханай талаар ехэ удха шанартай байһан ушар эрдэмтэдэй анхарал татадаг. Пенджикентын хэрэм шадар олдоһон эхэнэрнүүдэй гоёолтонуудые ехэ һонирхомоор.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Таджигай ССР-эй Наукануудай академиин түүхын институдай эрдэмтэ хүдэлмэрилэгшэ Э. Г. Гулямова, эхэнэрэй толгойтой сфинксын түхэлэй һиихэ манай ээрын урда тээхи 1-дэхи зуун жэлэй Душанбинска городищи).

ТАСС-ай фотохронико.

...НДЭТЭЙ ...МШЭН

Тамара Павловна Токранова 16 жэлэй туршада Хойто-Байгалай Уоян тосхоной участогай больницада хүдэлнэ. Мүнөө тус больницые даагшаар хүдэлмэрилхэһөө гадна, Байгал-Амарай түмэр замай барилгашадые эмшэлнэ.

Олон жэлэй туршада хүдэлхэ зуураа, Тамара Павловна дүй дүршэл ехэтэй, бэрхэ эмшэн болонхой. Тэрэ ганса больницаа хараад һуудаггүй, ходо айлаар, БАМ-ай барилгашад болон орошодто ошожо эмшэлдэг, тэдэнэй дунда лекци, элидхэл, хөөрэлдөө үнгэргэдэг юм.

Хүнүүдые эмшэлхынгээ хажуугаар Т. П. Токранова ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг. Олон жэлэй туршада эхэнэрнүүдэй советэй түрүүлэгшын уялга дүүргэжэ ябана. Тэрэнэй хүтэлбэрилдэг совет архи уудаг, ажал хэдэггүй, ниитын журам эбдэдэг, үхибүүдээ муугаар хүмүүжүүлдэг хүнүүдэй дунда ойлгуулалмжын хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулжа байдаг.

Тус больницада Тамара Павловнатай хамта олон жэлэй туршада хүдэлэгшэдэй нэгэн Людмила Владимировна Петрова болоно. Эдэ хоёр эхэнэр даалгагдаһан хүдэлмэридөө оролдосотой һайнаар, үнэн сэхээр хандадагаараа, ниитын хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаададагаараа хүн зоной дунда хүндэтэй болонхой.

К. ГАБАЕВ,

...ДАРАЙ ...ҮДАЙ ...ЙДАЛ

...й комбинадай һуури ...хай. Худалдаа най- ... түбэй, поликлиникын ...үүд тэдэнтэй зэргэ- ...ган бодохо юм. ...ровска хизаарай 100 ... тосхон генеральна ба- ... түсэбтэй юм. Барил- ...олбосон түхэлтэй бол- ...эргэй талаар амжал- ...һанайнгаа түлөө хи- ... гурбан тосхон СССР- ...ВДНХ-гай дипломоор ...нхай.

И. АЛЕКСЕЕВ, ТАСС-ай корр.

...ровск.

...ШУТКИНТАНАЙ ...ЛЫН ЖАРГАЛ

...рийск хотодо ажаһуу- ...ткинтанай хүдэлмэри- ... ехэ һайндэр боло- ... Владимир Бориславо- ... «Главвладивосток- ... гэжэ оньһожо- ... управленидэ сле- ... харин Раиса Ва- ... «Работница» гэ- ...лой фабрикада ажал- ... юм. Үбгэн һамган ...хоюулаа табан жэлэйн- ... дүүргэнхэй. Һай- ...ллаһанайнгаа түлөө тэдэ шагналда хүртэбэ. Гэрэй эзэн эхэнэр «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор шагнагдаа, хоюулаа «Социалис мүрысөөндэ илагша», «Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй ударник» гэһэн тэмдэгүүдтэ хүртөө.

Константин хүбүүниинь түрэлхидэйнгөө ажалай эстафетые халан абаа. Мүнөө тэрэ техническэ мэргэжэл олгодог училищада һурахаяа ошонхой. Хүбүүнэйнгээ шэлэһэн мэргэжэлые түрэлхидынь һайшааһа. Юуб гэхэдэ, Константин болбосоролойнгоо аттестадтай хамта, газоэлектро-татнууршанай мэргэжэлтэй болохо юм. СССР-эй бусад хэдэн мянгаад хүдэлмэришэ бүлэнэртэл адли, Шуткинтан ажалаараа жаргалаа олоһон, жаргалтай, баян дэлгэрээр ажаһууна.

Нютагай Советүүдэй һүүлшын һунгалтаһаа хойшо үнгэрһэн хоёр жэлэй туршада Шуткинтан, Уссурийск хотын 5 мянган бүлынхидтэл адли, шэнэ байратай болоо.

Раиса Васильевнагай хэхэ ажал ехэ даа. Тэрэ — фабрикын партбюрогой гэшүүн. Владимир Бориславовичые уран гартан, залуушуулые хүмүүжүүлэгшэ гэжэ зүбөөр нэрлэдэг.

А. ГУЛЯНСКИЙ, ТАСС-ай корр.

Уссурийск.

ТАТАРСКА ХООЛОЙН ЭРЬЕДЭ

Урда һунгалтын һүүлээр үнгэрһэн саг соо портын Ванино гэжэ тосхониие районой түб болгон хубилгаһаниинь шухала хэрэгүүдэй нэгэн болоно. Хабаровска хизаарай карта дээрэ Ванинский гэжэ шэнэ район бии болоо. Заха хизааргүй ой модон тэрэнэй гол баялигынь мүн. Ой модоной оньһожо-руулагдаһан ажахынууд эндэ бии болоһон байха. Технологическа зомгооһо гаргадаг завод Ванинодо баригданхай. Алас-Дурнадахи модо болбосоруулдаг ехэ предприятинуудай нэгэнэй цехүүд мүнөө баригдажа байна. Ой модоной промышленностиин продукциин табанай дүрбэн хубинь энэ райондо гаргагдана.

Сахалин олтирог тээшэ татагдаһан паром тосхоной гоё һайхан зүйлнүүдэй нэгэн болоно. 1973 оной июньдэ «Сахалин-1» олтирог тээшэ түрүүшынгээ аяншалгада гараһан байна. Хүсэтэ гурбан дизель-электроход Холмсктой холбоо байгуулна. Ванино порт бүри үргэдхэгдэнэ. Хилын саана модо худалдаха районой барилга Булангай урда эрьедэ хэгдэжэ дүүрээ.

Татарска хоолойн эрьедэ улаан тугууд намилзана. Улаан транспарантнууд дээрэ бэшэгдэһэн уряа лозунгнууд һунгагшадые агитпунктнууд ба клубууд урина. Шэнэ район һунгалтада бэлдэжэ эхилээ.

В. ГРИГОРЬЕВ, ТАСС-ай корр.

Ванино.

«ЛАЗУРНЫЙ», «ТИХИЙ ОКЕАН» ГЭЖЭ КУРОРТНУУД

Алас-Дурнын курортнуудта хабар-зунай хаһа эхилбэ. Һүүлэй хоёр жэл соо эндэ шэнэ санаторинууд нээгдээ, эмшэлгын мэдээжэ болоһон курортнууд һэльбэн шэнэлэгдээ. «Лазурный» гэжэ санаторидо балкон-лоджонуудтай, 1—2 хүнэй байхаар зохид таһалгануудтай табан дабхар байшан гэр ашаглалгада оруулагдаба. Курорт шабараар аргалха шэнэ элүүржүүлгын газартай болоо. Энэнь Амарай булангай эрьедэ оршоно.

Алас-Дурнын курортнууд бүри гоё һайхан болохо юм. Санаториин бүлэг барилгын проект табигдажа байна. Хоёр мянган хүнэй байха олон дабхар байшан гэрнүүд, тамаралгын бассейнтэй эмнэлгын түб, курортын зал, хатарай ба спортын талмайнууд тэрэнэй бүридэлдэ ороно.

Алас-Дурнын санатори, амаралтын байшангууд, пионернүүдэй лагерьнууд, курортнууд ба аяншалгын баазануудта энэ жэлдэ хэдэн арбаад мянган хүн амарха юм.

М. РЫБАКОВ, ТАСС-ай корр.

Владивосток.

ХИЛЫН СААНАҺАА

телефон·телеграф·радио

ВАРШАВА

Парламентаринарай уулзалга Варшавада дүүрэбэ

ТАСС

Варшавска договорой эмхиин байгуулагдаһаар 20 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Варшавска договорто хабаатай гүрэнүүдэй парламентнуудай түлөөлэгшэдэй уулзалга эндэ боложо дүүрэбэ.

Тэрээндэ хабаадагшад «Европодо эб найрамдал хангахын түлөө, энэ түбиин арадуудай аюулгүй байдалай, харилсаа холбооной ба хоорондоо улам дүтэ болохын түлөө» гэһэн гаршагтай документ нэгэн һаналтайгаар баталан абаа. Арадуудта, парламентнуудта ба правительствануудта Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй, Совет правительствын хандаһан хандалгые суглаанда хабаадагшад һайшаана гээд документ дотор тэмдэглэгдэнэ.

Амгалан гуримаар зэргэ оршохо гол ёһонуудай бэелэлгэдэ нүлөөлхэ, аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ Европын зүблөөе дары түргөөр, амжалтатайгаар дүүргэхые туйлаха, зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалгые хизаарлаха ба болюулха, экономическа, научна, соёлой ба бусад харилсаа холбооё али болохоор хүгжөөхэ уряатайгаар уулзалгада хабаадагшад энэ документ соогоо Европын оронуудай парламентаринарта хандана.

Алдарта ойн хүндэлэлдэ

Фашизмые илаһаар 30 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулагдаһан митинг Баруун Берлиндэ болобо. Энэ гайхамшагта ойе һайндэрлэлгэдэ хабаадахын тула эндэ ерэһэн Совет делегаци Баруун Берлинэй Социалис нэгэдэмэл партиин организациин үүсхэлээр үнгэргэгдэһэн митингдэ хабаадаа.

Фашизмые һамна бута сохилгодо Советскэ Союзай шиидхэхы үүргэ дүүргэһэн тухайнь, энэ түүхэтэ хэрэгэй уласхоорондын ехэ удха шанартай байһан тухай үгэ хэлэгшэд нэгэн һаналтайгаар тэмдэглэбэ.

Илалтын ойдо зорюулагдаһан митинг Базель хотодо боложо, хүдэлмэришэд, алба хаагшад, һурагшад, интеллигенциин түлөөлэгшэд тэрээндэ хабаадаа.

Швейцариин Ажалай партиин секретарь Х. Хофер митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ, гитлеровскэ фашизмые һамна бута сохилгодо Советскэ Союз ба тэрэнэй арми шиидхэхы үүргэ дүүргэһэн байна гэжэ мэдүүлбэ.

«Эб найрамдалай хэрэгтэ Совет Армиин оруулһан хубита» гэһэн темээр суглаан Лиссабондохи сэрэгэй дээдэ институдта болобо. Институдай офицер-хүдэлмэрилэгшэд, мүн фашизмые илаһаар 30 жэлэй ойе һайндэрлэлгэдэ хабаадахын тула Португалида ерэһэн совет олониитын делегациин гэшүүд тэрээндэ хабаадаһан байна.

Гитлеровскэ фашизмые илаһаар 30 жэлэй ойдо зорюулагдаһан совет киногой үдэрнүүд Хельсинкидэ «Иваново детство» гэжэ кинофильм харуулалгаар дүүрэв.

Гитлеровскэ Германие бута сохиһоор 30 жэлэй ойдо зорюулагдаһан совет фильмүүдэй фестиваль Мароккодо дүүрэбэ гэжэ Рабадһаа мэдээсэнэ.

(ТАСС).

ВЬЕНТЬЯН

ЛАОСТОХИ БАЙДАЛ

ТАСС

Лаосой Национальна нэгэдэлэй саг зуурын правительствын премьер-министр Суванна Фума Вьентьяндахи аюулгүйе сахиха нэгэдэмэл хүсэнүүдэй командалагша хархис хүсэнүүдэй түлөөлэгшэ генерал Патамавонгые тушаалһаань буулгаад, тэрэнэй орондо ондоо хүниие табяа. Вьентьяндахи офицернүүдые һурһадаг һургуулиин кадедүүд энэ генералые тушаалһаа буулгаха эрилтэ табиһан байна.

Хархис үзэлтэй министрнүүдэй, Вьентьяндахи зоныи сэрэгэй дээдэ тушаалтай хэдэн хүнэй тушаалһаа бууһанайнь һүүлээр орон доторхи политическэ байдал заһаржа байна. Эб найрамдал ба национальна нэгэдэл буруушаагшадые үлдэн намналга коалиционно правительство доторхи байдалые һайжаруулаа гээд нютагай шэнжэлэгшэд тоолоно. Эдэ хубилалтанууд эбэй ёһоор хэгдээ. Лаосой патриотическа фронт энэ талаар ехэ габьяатай юм.

ХАНОЙ

ТАРЯАШАД НЮТАГУУДТАА БУСАНА

ТАСС

Урдын хархис захиргаанай сэрэгүүдээр үлдэгдэн гаргагдаһан Урда Вьетнамай хэдэн арбаад мянган зон түрэл нютагуудтаа бусана. Таряашад нютагаа бусахые илангаяа шамдана. Ушарынь юуб гэхэдэ, тэгшэ газартай районуудта зунай халуун хаһа саг оршоод байнхай. Энэ зун Урда Вьетнамда барайгарай үндэр баян ургаса хуряагдахаар хараалагдана.

Бариа провинциин каучугай плантациин хүдэлмэришэд ба таряашадай олонхид сүлөөлэгдэмсөөрөө түрэл һуурин тосхонуудтаа бусажа ерэһэн байна. Тус провинцида хабарай, зунай ургаса хуряалга дүүрэхэ дүтэлөө. Мүнөө хэдэн арбаад мянган таряашан намарай ургасын барайгарай рассада һуулгахые бэлдэнэ.

Плейку провинци революционно захиргаанай мэдэлдэ бүрин оронхой.

БУДАПЕШТ

В Н Р-эй ПРЕЗИДИУМЭЙ ЗАСЕДАНИ

ТАСС

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Арадай фронтын Бүхэвенгриин Советэй Президиумэй заседани эндэ боложо, ВСРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Я. Кадар тэрээндэ хабаадаба. Тэрэ ВСРП-гэй ЦК-гай үмэнэһөө ВНР-эй Министрнүүдэй Советэй бүридэлдэ хубилалтануудые хэхэ тухай дурадхал оруулаа. Эсэгэ ороноо хамгаалха Арадай фронтын Бүхэвенгриин Совет энэ дурадхалыень дэмжээд, тэрэниие ВНР-эй Президиумэй харалгада табиха шиидхэбэри абаба.

ВНР-эй Президиумэй заседани энэ үдэр боложо. ВСРП-гэй ЦК-гай, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Арадай фронтын Бүхэвенгриин Советэй хамтын дурадхалые зүбшэн хэлсээд, баталан абаа. Бэеынь муудаһантай дашарамдуулан, тэрэнэй гүйлтаар ВСРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн Е. Фогые ВНР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшын уялгаһаа Венгриин Арадай Республикын Президиум сүлөөлбэ.

ВНР-эй Президиум ВСРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн Д. Лазарые ВНР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшын орлогшын, гүрэнэй түсэблэлгын управлениин түрүүлэгшын уялгануудһаа сүлөөлөөд, тэрэниие Венгриин Арадай Республикын Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшээр томилбо.

* * *

Правительствада удаан саг соо шэн габьяатайгаар ажаллаһанайнь түлөө ВНР-эй Президиумэй Указаар Е. Фогто Социалис Ажалай Геройн нэрэ зэргэ олгогдоо.

РИМ

Чилиин арадтай һанал нэгэтэй

ТАСС

«Игали-Чили» гэһэн бүлгэмэй национальна конференци Болонье хотодо болобо. Чилиин демократическа ба түрүү үзэлтэй хүсэнүүдые Пиночедэй фашис захиргаан хашана, харшална гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ. Сэрэгэй урбалтын болоһонһоо хойшо зуу мянган шахуу хүн ороной шорон түрмэнүүдтэ хаагдаа. Эдэнэй олонхиие хайра гамгүйгөөр, зэрлиг муухайгаар хэһээнэ. Тиихэдээ демократическа хүсэнүүдэй эсэргүүсэлтэ дарахые һэдэнэ.

Хашалта харшалалтаа болюулхын тула хунтын гэмтэ ябуулгануудта эсэргүү буруушаалгын хүдэлөө үргэдхэхые конференцидэ хабаадагшад уряалаа.

ЛИССАБОН

ГҮРЭНЭЙ МЭДЭЛДЭ АБТАНА

ТАСС

Тамхинай, цементын, целлюлозно промышленностиие гүрэнэй мэдэлдэ оруулха тухай шиидхэбэри Португалиин Министрнүүдэй Совет абаба. Ороной ажалшадай салин хүлһэнэй эгээн доодо захын хэмжээн дээшэлүүлэгдээ.

Эдэ шиидхэбэринүүд экономическа политикын монополис хараа шэглэлдэ эсэргүүгээр зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хүдэлөөнэй бэелүүлжэ байһан программын үшөө нэгэ алхам болоно. Эдэнь хүн зоной байдал һайжаруулхын тула хэгдэнэ.

Саяанhаа Витим хүрэтэр

Үглөөдэр—Пионернүүдэй үдэр

ЭСЭГЭНЭРЭЙ ЗАМААР

53-дахи жэлээ Пионернүүдэй үдэр тэмдэглэгдэжэ байна. Олон лэ үеын пионернүүд энэ hайндэрые тэмдэглэжэ үрдеэ. В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ пионерскэ эмхиин зэргэдэ хүмүүжүүлэгдэhэн хүнүүд түрүүшын табан жэлнүүдэй түсэб бэелүүлэн, ажалай баатарнууд болоо. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуехэ дайнай жэлнүүдтэ түрэл газар уhаяа хамгаалаа.

Мүнөөдэрэй пионернүүдэй гол зорилго юун бэ гэхэдэ, ахамад үетэнэй революционно, дайшалхы, ажалай алдар солын түүхые шудалха, арьбажуулха ёhотой. Үнэхөөрөөшье, республикын hургуулинуудай пионерэй дружинанууд тэрэ талаар яhала ехэ юумэ хэдэг байна. Совет арадай революциин, дайшалхы, ажалай алдар солын газарнуудаар комсомолшууд болон залуушуулай бүхэсоюзна аяншалгада хабаадагшадай республиканска 2-дохи слёт Улаан-Үдэдэ уржадэр эхилжэ, нилээн нягтахан программын ёhоор хоёр үдэрэй туршада хүдэлөөд, үсэгэлдэр дүүрэё. Тэрэ слёдто залуу сэрэгшэд, комсомолой наhанай хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын түлөөлэгшэд, студентнэр, ГПТУ-гай hургуулиин hурагшад, пионернүүд хабаадаа.

Бүхэсоюзна аяншалгада хабаадагшадай тоо манай республикада жэлhээ жэлдэ олошорно. Жэшээнь, 1973 ондо 50 гара мянган залуушуул аяншалгада хабаадаhан байбал, 1974 ондо тэдэнэй тоо 79000-да хүрөө бшуу. Харин 1975 оной үнгэрhэн дүрбэн hара соо 45.000 хүн болоо. Үбэлэй болон хабарай амаралта соо аяншалгын гурбан поезд эмхидхэгдэжэ, революционно, дайшалхы алдар солотой хотонуудаар ябуулагдаа. Тиихэдэ студентнэрэй нэгэ бүлэг аяншалаад буцаа. «Өөрынгөө түлөө, тэрэ хүбүүнэй түлөө» гэhэн үүсхэл дэлгэржэ, ЛВРЗ, «Электромашина» болон бусад томо завод, предприятинуудта дайнай баатарнууд залуушуулай бригадын дансада оруулагдаа бшуу.

Түрэл hургуулиень дүүргээд гү, али ахамад класста hуража байтараа, сэрэгтэ мордожо, дайнай газарта баатарай үхэлөөр унаhан нүхэд тухай пионернүүд элбэг материал суглуулhан байна.

Республиканска слёдой хүдэлжэ байха үедэ выставкэ нээгдэhэн юм. Выставкэдэ асарагдаhан материалнуудтай танилсахада, ехэнхинь hурагшадай, эдир пионернүүдэй гараар хэгдэhэн байна.

Выставкэ дээрэ Хяагтын аймагай hургуулиинхидай материал онсо илгарба. «Эдэнэр манай hургуули дүүргэhэн юм» гэhэн планшедүүдые ирахадаа, эдир залуугаар дайнда мордоhон, габьяа харуулhан баатарнуудай намтартай танилсанабди.

Аймагай пионернүүдэй, hургуулиинхидай үүсхэлые дэмжэн ябуулжа байдаг «Булаг» гэжэ штаб Хяагтын пионернүүдэй байшангай дэргэдэ хүдэлдэг. Тэрэ штаб байшангай директор В. И. Мальцевагай хүтэлбэри доро яhала ехэ юумэ хэжэ байдаг.

— Энэ стендые Москва ябуулха болоо, — гэжэ Валентина Ивановна хэлэбэ. Тэрэ стендынь «Агуехэ Илалтын 30 жэл» гэжэ нэрэтэй. Сэрэгшэдэй дайнай үеын ажабайдалые модон дээрэ hиилэжэ (объёмно hиилүүрэй арга хэрэглэн) харуулhан байна. Жэшээнь, 6-дахи классай hурагша Хашитов Баатар рейхстаг дээрэ совет сэрэгшэдэй улаан туг хадхажа байhые гоёор зураглаа. Мүн 6-дахи классай hурагша Устьянцев Сашын хэhэн хэдэн бүтээл стенддэ таблаатай. Эдэбхитэй ажалай, hайн hуралсалай түлөө Саша путёвкоор шагнагдаад, мүнөө Артегтэ амаржа байнхай.

4-дэхи классай hурагша Смолин Олегэй добтолгодо орожо ябаhан сэрэгшые зураглаhаниинь hонин байна. 2-дохи классай hурагша Базаров Олегэй модон дээрэ шатаан hиилэжэ зураhан баатар уhан сэрэгшэд харагшадай анхарал татана.

Юрэдөө, арба гаран эдир бэлигтэнэй бүтээлнүүд стендэ табяатай. Эдиршүүлэй хүдэлмэриие Т. А. Дынник хүтэлбэрилдэг юм байна. Энэмнай эхэнэр хүн. Өөрөө уран гартай.

Тиихэдэ комсомолец В. Дынник (Т. А. Дынник гэгшын дүү) тусхай проект зохёогоод, тэрэнэйнь ёhоор, баатар сэрэгшэдэй дурасхаалда ехэ хүшөө 1975 оной майн 9-дэ Хяагта хотодо нээгдээ. Тэрэнэй багадхагдаhан дүрсэ выставкэдэ табигдаа юм.

Хяагтын hургуулинуудта «Эсэгэнэрэй замаар, Илалтын замаар» гэhэн хөөрэлдөөнэй үдэшэнүүд, «Алдалан унагшадай дурасхаалда хүрэмөөр байгты» гэhэн жагсаалнууд үнгэргэгдөө.

Дайнай үедэ Хяагтын аймагай ажалшадай юу хэhэн тухай материал элбэгээр сугларhан байна.

Хяагтын аймагта нюдарган баяшуултай тэмсэhэн түрүүшын комсомолшуудай нэгэн, амаралтада гараhан полковник Старчак тухай материал hонин. Тэрэ нүхэр Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ баатарлигаар байлдаhан юм. 430 сэрэгшэдые толгойлhон майор Старчагай Москвае хамгаалалсаhан тухай Г. К. Жуковай «Дурсалганууд ба бодомжонууд» гэhэн ном соо бэшээтэй. Нүхэр Старчагтай аймагай пионернүүд бэшэг абалсадаг. Дайнай баатар мүнөө Юхново хотодо ажаhуудаг юм.

Загарайн аймагhаа ерэhэн материалнууд сооhоо «Романтик» гэhэн ханын hонин манай анхарал татаба. Тэрэ хадаа Новоильинскэ дунда hургуулиин эдир журналистнуудай бүлгэмэй Илалтын үдэртэ гаргаhан hонин. Илалтын үдэртэй дашарамдуулан hурагшадые амаршалhан дирекциин амаршалга нэн түрүүн эржына. Удаань машинкын томо үзэгүүдээр сохигдоhон иимэ үгэнүүдые уншанабди: Хүндэтэ Николай Трифонович! Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуехэ дайнда хабаадаhан Таниие Илалтын hайндэрөөр амаршалнабди! Ургажа ябаhан үетэниие hургаха, хүмүүжүүлхэ хэрэгтэтнай ехэ амжалта, элүүр энхэ, ажабайдалдаа зол жаргалтай ябахыетнай Танда хүсэнэбди! 10-дахи «Г» классай hурагша З. Данилова. «Бидэ дайн тухай номhоо мэдэнэбди» гэhэн шүлэг толилуулаа. 5-дахи «Б» классай hурагша Ярославцев Коля «Геройнууд хажуудамнайл» гэhэн информаци бэшээ. Тэрэ хүбүүн дайнда хабаадаhан нютагаархид тухайдаа hонёор хөөрэнэ. Эдир бэшэгшэдэй постын гэшүүн Л. Талыкина «Брестын баатартай уулзалга» гэhэн информаци гаргуулаа. «Габьяа гээшэ мүнхэ» гэhэн информациие 2-дохи «А» классай эдир бэшэгшэ Бенетаускас толилуулhан байна. Аха дүүнэр Лена ба Галя Топоркованууд «Шинии гэртэхи орден» гэhэн бэшэг соогоо эсэгынгээ дайшалхы болон ажалай фронт дээрэ абаhан шагналнууд тухай хөөрэхэ юм.

Городойшье, хүдөөгэйшье hургуулинуудта Илалтын 30 жэлые угтуулан, хүмүүжүүлгын шанартай горитойхон хүдэлмэри хэгдэhэн байна гэжэ выставкэтэй танилсаhан хүнэй ойлгохоор.

Ц. ДОНДОГОИ.

Пионернүүд тангариглана.

Дайнай ветерануудалхална.

КОНКУРС СОНОСХОГДОБО

Республикын предприяти, колхоз, совхозуудай болон эмхи зургаануудай арадай хиналтын бүлэгүүдэй хүдэлмэриин hайн дүй дүршэл олоной дунда тарааха, дэлгэрүүлхэ зорилгоор конкурс-харалга үнгэргэхэ гэhэн тогтоол Буряадай АССР-эй арадай хиналтын комитет баталан абаба.

Тус конкурс байгша оной майн 15-hаа декабриин 20 болотор үнгэргэгдэхөөр соносхогдоhон байна.

Республиканска конкурс-харалга үнгэргэхэ, тэрэнэй дүн гаргаха Буряадай АССР-эй комисси байгуулагдаба. Комиссиин түрүүлэгшээр, Буряадай АССР-эй арадай хиналтын комитедэй түрүүлэгшын орлогшо А. Д. Таханов найман гэшүүдтэйгээр баталагдаhан байна.

Улаан-Үдын городской, аймагуудай арадай хиналтын комитедүүд майн 15 болотор өөhэдынгөө аймагуудта конкурс-харалгын комисси эмхидхэхэ болоhон байгаа.

Конкурсын дүн аймагуудай арадай хиналтын комитет, бүлэгүүдэй эдэбхитэдэй зүблөөн, семинар дээрэ ноябрьда, республикын декабрь hарада согсологдожо, түрүү hуури эзэлhэн бүлэг, комитедүүдтэ арадай хиналтын комитедэй Хүндэлэлэй грамота, дурасхаалай бэлэгүүд барюулагдаха юм.

• • •

Улаан-Үдын Советскэ районой арадай хиналтын комитедэй ээлжээтэ заседани дээрэ дурсагдагша асуудал зүбшэн хэлсэгдэжэ, юhэн хүнhөө бүридэhэн конкурс-харалга үнгэргэхэ комисси байгуулагдаба.

Районой томо предприятинуудай арадай хиналтын бүлэгүүдэй түлөөлэгшэд соносхогдоhон конкурсдо түрүү hууринуудай нэгые эзэлхэ зорилготойгоор түрүүшын үдэрhөө эмхидхэлэй хүдэлмэри хэжэ захалба. Жэшээнь, «Электромашина» заводой, горпромторгын, судна-бүтээлгын, шэлэй заводуудай арадай хиналтын бүлэгэй гэшүүд хирэ-хирэ болоод гоё hайханаар шэмэглэгдэhэн ханын газетэ гаргажа байгаад, түрүү дүй дүршэлөө олоной дунда дэлгэрүүлжэ байдаг заншалтай юм. Үгышье hаа, дутуу дундануудаа хурса үгэнүүдээр элирүүлдэг, шүүмжэлхы удхатай статьянуудайнгаа мүрөөр дирекциин зүгhөө саг соонь хэмжээ абхуулжа байдаг.

• • •

КПСС-эй Буряадай обкомой бюрогой шиидхэбэриин ёhоор, республикын барилгын организацинуудай хүдэлмэриин ниитын харалга үнгэргэхэ комисси байгуулагдаба. Тиин түсэбэй дүүргэлтэ болон бии байгаа арга боломжоёо зүбөөр хэрэглэхэ, барилгын хүдэлмэриин шанарые hайжаруулха, барилгануудые саг болзортонь ашаглалгада тушаалгые хинан шалгаха ниитын харалга апрелиин нэгэнhээ июлиин нэгэн болотор үнгэргэгдэжэ эхилбэ.

Ниитын харалга хүтэлбэрилжэ, хинан шалгажа байха республикын комисси 12 хүнhөө бүридхэгдэбэ. Комиссиин түрүүлэгшээр Буряадай АССР-эй арадай хиналтын комитедэй түрүүлэгшын орлогшо Ф. И. Ченкиров баталагдаба.

Манай корр.

ҮШӨӨ НЭГЭ ЭРДЭМТЭН

Цырен Муханаевич Эрдыниев малшан угтай хүн. Үшөө hургуулида ябажа байхадаа, мал ажалай мэргэжэлтэ болохые хүсэдэг байгаа. Дунда hургуули түгэсхөөд, түрэл колхоздоо хонишоноор ажалнаа. Тиигээд Буряадай хүдөө ажахын институдай зоотехническэ факультет, удаань аспирантура түгэсхэhэн байна. Институдайнгаа «Мал эмнэлгэ — ариг сэбэрэй шэнжэлгэ ба мал ажалай продуктнуудай технологи» гэhэн кафедрын багшаар ажаллаа. Түрэл нютагайнгаа — Хурамхаанай аймагай Дэрээнэй совхозой томоодхогдоhон hү hаалиин фермэдэ зоотехнигээр, бригадираар табан жэл соо хүдэлөө.

Нүхэр Эрдыниев шэнжэлгэ хэhээр тэсэбэри ехэтэйгээр ажаллажа, эрмэлзэлгэеэ эрдэм ухаанда зорюулба. Тиигэжэ олон жэлэй туршада эрхим шэнжэлгэ хэhэнэйнгээ удаа hаяхан хүдөө ажахын эрдэмэй кандидадай диссертаци амжалтатайгаар хамгаалжа гараба.

Тэрэнэй эрдэм шэнжэлгын ажал Захааминай аймагай СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ совхоздо ябуулагдаhан байгаа. Тус совхоз хадаа мяхалиг мал үсхэбэрилдэг республикын хадалиг нютагуудай нэгэн юм. Тиимэhээ нүхэр Эрдыниевэй энэ хүдэлмэри шухала удха шанартай, саг соогоо ябуулагдаhан шэнжэлгэ болоно.

Хальмаг үүлтэрэй үхэрнүүдые симментал үүлтэртэй шуhа холисолдуулан манай республикын эрхэ байдалда тааруугаар үсхэбэрилхэ асуудалда нилээд анхарал хандуулагдаhан байна. Энэ талаар профессор К. Т. Мункоев илангаяа ехэ хүдэлмэри хэhэн. Тиигэбэшье, республикын хадалиг нютагуудта сэбэр хальмаг үүлтэрэй мал үсхэбэрилхэдэ ашаг урын талаар шэнжэлгын тодорхой хүдэлмэри хэгдээгүй байгаа. Энэ дутагдалые Ц. М. Эрдыниевэй диссертаци хүсэлдүүлжэ үгэнэ гэжэ Хальмагай гүрэнэй университедэй мал ажалай ба ветеринариин кафедрые даагша, хүдөө ажахын эрдэмэй доктор, профессор М. Нарманов бэшэнэ.

Цырен Муханаевичай диссертацида, сэгнэлтэ hанамжаяа эльгээhэн Захааминай аймагай СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ совхозой директор Р. Л. Бандеев, Магаданай областиин совхозуудай үйлэдбэриин нэгэдэлэй начальнигай орлогшо, хүдөө ажахын эрдэмэй кандидат В. И. Дзодзиков, совхозуудай Министерствын Бүхэсоюзна эрдэм-шэнжэлгын институдай мал үсхэбэрилгын таhагые даагша, хүдөө ажахын эрдэмэй доктор, профессор Э. Доротюк, мүн мэдээжэ эрдэмтэд — профессор В. И. Волгин, профессор Д. И. Войтко, Ленинградай хүдөө ажахын институдай бодо малай кафедрые даагша профессор А. Шестиперов болон бусад hайн сэгнэлтэ үгэhэн байха юм.

Залуу эрдэмтын шэнжэлэлгын хүдэлмэри профессор К. Т. Мункоевой хүтэлбэри доро ябуулагдаhан байна.

З. ТЭЛИН.

НЮТАГТАА ХҮНДЭТЭЙ

Захааминай аймагай алишье нютагта Балдан Сундуевич Цыбиковые мэдэхэ, танихагүй, хүндэлхэгүй хүн үсөөн байха.

Гушаад онуудаар нютагтань хамтын ажал эмхидхэгдэжэ эхилбэ. Балдан тиихэдэ хэды залуушье hаа, тэрэ үеын «Интернационал» колхозой бригадираар ажаллаа. Хаана ямар бэрхэшээл ушарнаб, тэндэл бригадир Цыбиковые эльгээдэг байгаа. Удаань Енгорбойн сомоной Советэй гүйсэдкомой түрүүлэгшээр хүдэлөө.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуехэ дайнай эхилхэдэ, Балдан Сундуевич сэрэгтэ абтажа, баруун фронт мордоhон юм. Тэрэнэй дайшалхы намтар баhал баян. Эсэгэ ороноо хамгаалжа, сержант Цыбиков Украинын ба Белоруссиин фронтнууд дээрэ дайлалдаа. Олон шанга тулалдаануудта хабаадажа, дүрбэ дахин шархатаhан. Дайн байлдаануудта баатарлигаар тулалдаhанайнгаа түлөө Улаан Одоной орден болон дайшалхы медальнуудаар шагнагданхай.

М. БАДМАЕВА.

МЭРГЭШҮҮЛ ТОДОРБО

Республикын зунай VI спартакиадын программаар мэргэн буудалгаар Буряадай АССР-эй түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн ДОСААФ-ай республиканска комитедэй сагаалса буудалгын талмай дээрэ болобо. Спортын зургаан бүлгэмэй команда энээндэ хабаадаhан байна.

Мүрысөөнэй дүнгөөр «Спартагай» мэргэшүүл илаба. Авиационно заводой «Забайкалец» гэжэ спортын клубайхид — хоёрдохи, «Трудай» түлөөлэгшэд гурбадахи hуурида гараа.

«Спартак» бүлгэмэй түлөөлэгшэ, спортын мастер Евгений Терентьев бага аматай буугаар мэргэлхэдээ, гурбан упражнениидэ илажа, республикын чемпион болобо.

Пистолетээр мэргэлэлгэ илангаяа hонирхолтойгоор үнгэрөө. Буряадай Ербановай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын техникумэй заочно таhагые даагша, спортын хүндэтэ мастер Пётр Николаев («Урожай») эндэ нэгэдэхи hуури эзэлбэ. Спортын мастер Доржи Охинов («Спартак»), Зэдын аймагай «Заречный» совхозой тракторист Алексей Гаськов удаадахи hууринуудта гараhан байна.

«Спартагай» спортсменүүд: геологическа управлениhээ Любовь Мещерякова, Телецентрэй хүдэлмэрилэгшэ, спортын мастер Наталья Шапошникова гэгшэд эхэнэрнүүдэй дундаhаа шалгарба.

Энэ наадanай дүнгүүдээр республикын мэргэшүүлэй суглуулагдамал команда бүридхэгдэжэ, Алас-Дурна зүгэй зонын мүрысөөндэ хабаадахын түлэ Шэтэ ошохоёо мордоо.

Б-М. ЖИГЖИТОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Майн 18-hаа 25 болотор

ВОСКРЕСЕНИ, 18

«Орбита». 10.05—Футболоор «Динамо» (М) —«Арарат» (2-дохи тайм). 10.50—«Всего один день» — документальна фильм. 11.10 — «Поднятая целина» — кинофильм (2-дохи сери). 12.50 — Һүүлэй hонин. 13.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!». 14.00 — «Орленок» телестудида Советскэ Союзай Герой Маршал П. К. Кошевойтой юнкорнуудай уулзалга. 14.45 — «Хүгжэмтэ киоск». 15.15 — Уласхоорондын hонин. 15.45 — «Чебурашка», «Сорока-воровка» — мультфильмнүүд. 16.15 — «Киногоор аяншалагшадай клуб» 17.15 — «Үнэн хэрэгэй түлөө тэмсэгшэд». «Палистиные сүлөөлхэ организациин гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Ясир Арафаттай хөөрэлдөөн 17.25—«Обретёшь в бою» — кинофильм (5-дахи сери). 18.30 — «Время». 19.00—19.10 —Забhарлалга. 19.10—Хоккей ЦСКА — «Крылья Советов». 21.15 — «Хүдөөгэй час». 22.15 — «Поднятая целина» — кинофильм (2-дохи сери). 23.50—24.00—Забhарлалга. 24.00—Футболоор СССР — Ирланди. Киевhээ дамжуулагдаха.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 19

ВЛАДИМИР ИЛЬИЧ ЛЕНИНЭЙ НЭРЭМЖЭТЭ БҮХЭСОЮЗНА ПИОНЕРСКЭ ЭМХИИН МҮНДЭЛЬЭН ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — «Бидэнэр пионернүүдбди» — В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ пионерскэ эмхиин мүндэлhэн үдэртэ зорюулагдаhан документальна фильм. 11.05 — А. П. Чехов. «Литературна зураглал». 11.45 — «Манай саад» (үнгэтэ). 12.20 — «Пионернүүд жагсаалдаа». 12.50 — Һүүлэй hонин. 13.00 — «Үхибүүдтэ» — «Сэрэгэй нюуса» — кинофильм. 14.25 — «КПСС-эй XXV съездые угтуулан». «Түсэбтэ табан жэлые болзорhоонь урид!». 15.10 — А. Хачатурян. Оркестртэй суг скрипкээр наадаха концерт. 15.45 — «Арадтаа зорюулhан ами наhан». 16.05 — А. Корнейчук. «Үнэн зүрхэнэй дурасхаал» — фильм-зүжэг. 17.40 — 17.50 — Забhарлалга. 17.50 — «Үнэн зүрхэнэй дурасхаал» — фильм-зүжэгэй үргэлжэлэл. 18.30 — «Время». 19.00 — Футболоор Европын чемпионат. СССР — Ирланди. Киевhээ дамжуулагдаха (2-дохи тайм). 19.50 — «КПСС-эй XXV съездые угтуулан». «Түсэбтэ табан жэлые болзорhоонь урид!». КПСС-эй Оренбургын обкомой нэгэдэхи секретарь А. В. Коваленко дамжуулгада хабаадалсаха.

Улаан-Үдэ. 20.35 — Уласхоорондын шэнжэлэл. 20.55 — Һүүлэй hонин.

«Орбита». 21.10— «Арадтаа зорюулагдаhан ами наhан». Нүхэр Хо Ши Минэй түрэhөөр 85 жэлэй ойдо зорюулагдаhан дамжуулга. 21.30 — А. Корнейчук. «Үнэн зүрхэнэй дурасхаал» Евгений Вахтанговай нэрэмжэтэ гүрэнэй академическа театрай фильм-зүжэг (1-дэхи ба 2-дохи үенүүд). 23.50 — 24.00 — Забhарлалга. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.25 — Үхибүүдтэ зорюулагдаhан мультфильмнүүдэй программа. 20.05 — Пионернүүдтэ ба hурагшадта «Горн».

«Орбита». 20.35 — А. Хачатурян. Оркестртэй суг скрипкээр наадаха концерт.

Улаан-Үдэ. 21.10 — «Бүгэдэ арадай баатаршалга» — документальна фильм.

ВТОРНИК, 20

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.30 — Телевизионно hонин. 18.50 — Буряадай телевидениин ба радиогой арадай инструментнүүдэй оркестрэй концерт. 19.20 — «Хүн ба хуули». 20.00 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 20.20 — «Литературна Буряад орон». 21.20 — Р. Рождественский «Реквием» (буряад хэлэн дээрэ). 21.40 — «Эсэгэ орондоо алба хэнэб» — документальна фильм.

СРЕДА, 21

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — «Надежда Иванова» — телевизионно документальна фильм. 10.25 — «Бидэнэр байгаалитай танилсанабди» (үнгэтэ). 10.45 — «Шолоховой жэшээгээр». Литературна дамжуулга. 11.35 — СССР-эй Гүрэнэй симфоническа оркестрэй концерт. 12.20 — «Искусствын мастернууд — үхибүүдтэ» (үнгэтэ). 12.50 — Һүүлэй hонин. 13.00 — «Хүхюу нотонууд» (үнгэтэ). 13.15 — «Үхибүүд, урагшаа». 14.00 — «Мүнөө сагай эрдэм наука». 14.35 — «Александр Невский» — кинофильм. 16.20 — 16.30 — Забhарлалга. 16.30 — СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент В. Г. Афанасьев телевизор харагшадай асуудалда харюусаха. 17.00 — «Өөрыгөө шалга». (үнгэтэ). 18.30 — «Время». 19.00 — «Таанарта зорюулагдаhан манай дуун ба хатар».

Улаан-Үдэ. 19.30 — Түрэлхидтэ зорюулагдаhан хөөрэлдөөн. 19.50 — Һүүлэй hонин.

«Орбита». 20.00— «Александр Невский» кинофильм. 21.50 — СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент В. Г. Афанасьев телевизор харагшадай асуудалда харюусаха. 22.20 — «Өөрыгөө шалга» (үнгэтэ). 23.50 — 24.00 — Забhарлалга. 24.00 — «Время». 00.30 — «Футболоор СССР—Югослави хоёрой командануud наадаха. Забhарлалгадань «Спортлотогой» тираж.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.10 — Телевизионно hонин.

«Орбита». 19.30 — Мүнөө сагай эрдэм наука.

Улаан-Үдэ. 20.00 — «Элүүр энхын булан» — тележурнал (буряадаар).

ЧЕТВЕРГ, 22

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита» 10.05 — «Ухаалан зохёогшо» — телевизионно журнал. 10.35 — «Социалис реализм. Литератураар дамжуулга. 11.35 Обществоведени. КПСС — совет общесtвын хүтэлбэрилхы, залан шэглүүлхэ хүсэн. 12.05 — С. Рахманиновай романснууд. СССР-эй арадай артист Е. Серкебаев дуулаха. 12.20 — «Шатарай hургуули». 12.50 — Һүүлэй hонин. 13.00 — «Зураг бүхэндэнь наран». 13.15 — «Үхибүүдтэ — «Алтан часууд» кинофильм. 14.30 — «Михаил Шолохов» — түрэhөөр 70 жэлэйнь ойдо зорюулагдаhан дамжуулга. 15.35 — «Спортлотогой тираж» (үнгэтэ). 15.45 — Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ Воронежскэ гүрэнэй университедэй дуунай — инструментальна ансамблиин концерт. 16.15 — 16.25 — Забhарлалга. 16.25 — «Олон түмэнэй ленинскэ университет». 16.55 — «Иван Бровкин на целине» кинофильм (үнгэтэ). 18.30— «Время». 19.00 — Футболоор СССР Югослави хоёрой командануud наадаха. (2-дохи тайм). (үнгэтэ), 19.45 — «Спортлотогой тираж» (үнгэтэ). 19.55 — «Михаил Шолохов». Түрэhөөр 70 жэлэйнь ойдо зорюулагдаhан дамжуулга. 21.00 — «Хүгжэмтэ ажабайдалай hонин».

Улаан-Үдэ. 21.45 — Мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдэй ёhоор (буряадаар). 22.05 — Һүүлэй hонин.

«Орбита». 22.15 — «Иван Бровкин на целине» — кинофильм. 23.50 — 24.00 — Забhарлалга. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 20.55 — Телевизионно hонин. 21.15 — «Альтаир» ахалагша классайхидта зорюулагдаhан телевизионно клуб».

«Орбита». 21.45 — «Олон түмэнэй ленинскэ университет». «Хүдөө ажахые тусхай мэргэжэлтэй болголго ба томодхолго» юhэдэхи табан жэлдэ Молдавиин түрүү коллективүүдэй түйлаhан дүй дүршэлhөө.

ПЯТНИЦА, 23

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05— «Ниислэлэй худалдаа наймаанай транспорт» телевизионно документальна фильм. 10.35 — «Ород аяншалагшад ба шэнжэлэгшэд». 11.05 — «Курска трикотажна тухай үшөө дахин» — телеочерк. 11.35 — «Эрдэмтэдэй үгэ». 11.50 — СССР-эй МВД-гэй дотоодын сэрэгэй дуунай ба хатарай ансамблиин концерт (үнгэтэ). 12.20 — «Дэлхэйн залуушуул» (үнгэтэ). 12.50 — Һүүлэй hонин. 13.00 — «Нэгэн бултанай түлөө, бултадаа нэгэнэй түлөө» (үнгэтэ). 14.00 — «Таанарта зорюулагдаhан манай дуун ба хатар» (үнгэтэ). 14.30 — «Полевая почта». «Баатаршалга». 15.00 — Искусствын мастернуудай концерт. 16.30 — 16.40 — Забhарлалга. 16.40 — «Хабарай тарилга» (үнгэтэ). 17.10 — Документальна фильм. 17.20 — «Солдат и ведьма» — кукольна фильм-зүжэг. 18.30 — «Время». 19.00 — «Полевая почта». «Баатаршалга». 19.30 — Искусствын мастернуудай концерт (үнгэтэ). 21.00 — «Хабарай тарилга». КПСС-эй Брянска обкомой нэгэдэхи секретарь М. К. Крахмалев, Украинын КП-гэй Черниговскэ обкомой нэгэдэхи секретарь Н. В. Уманец, Белоруссиин КП-гэй Гомельскэ обкомой нэгэдэхи секретарь В. А. Гвозд... дамжуулгада хабаадалсаха. 21.40 — «Солдат и ведьма» — кукольна фильм-зүжэг. 22.50 — 23.00 — Забhарлалга. 23.00 — Суут совет уран зохёолшын М. А. Шолоховой 70 жэлэйнь ойдо зорюулагдаhан баярай су... лаан СССР-эй гүрэнэй академическэ Ехэ театрhаа дам... жуулагдаха.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.40 — Телевизионно hонин. 20.00 — Мяханай комбинадай ДК-гэй уран hайханай бүлэгтэ ха... баадагшадай концерт.

СУББОТО, 24

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — «Байлдаануудай үедэ бэш... дэhэн мүрнүүд» (үнгэтэ). 10.35 — Бүхэ барилдаагаар Европын чемпионат (үнгэтэ). 11.20 — «Манай үйлсэ... «Комсомольская площадь». 12.20 — Совет дуунай концерт (үнгэтэ). 12.50 — Һүүлэй hонин. 13.00 — Түрэл... хидтэ зорюулагдаhан дам... жуулга. 13.30 — «Үхибүүдтэ зорюулагдана. «Ан амитадай гүлгэд тухай». 14.00 — «Үглөөнэй почто» хүгжэмтэ программа. 14.30 — «Элүүр энхын булан» — эрдэм нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ программа. 15.00 — «Мэдээжэ аад, юрэ бусын ушар» — киногой шэнжэл... (үнгэтэ). 16.00 — «Украинын ССР-эй арадай артист Ю. Богатиков дуулаха... 16.45 — 16.55 — Забhарлалга. 16.55 — «Уран з... раашад тухай хөөрэлдөө... 17.25 — Е. Максимова, ... Васильев хатарха (үнгэтэ). 17.40 — «Африкада бол... hон ушарал» (США). телевизионно кинофильм. 18.30 — «Время». 19.00 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат «Крылья Советов» — «Динамо» (М). (үнгэтэ). 21.15 — «Бидэнэр Ока мүрэнэй эр... hээбди» — фильм-концерт (үнгэтэ). 21.50 — «Аюул гүйгөөр дабшалга» (үнгэтэ). 22.25 — «Артлото» (үнгэтэ). 23.50 — 24.00 — Забhарлалга. 24.00 — «Время». 00.30 — «Табан жэлэй ... роининууд» — телеочерк. 01.00 — «Радуга». — арадай зохёолой Уласхоорондын фестивалиин нээгдэлдэ зорюулагдаhан концерт.

ВОСКРЕСЕНИ, 25

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — «Мүнөөдэр — Химигүүдэй үдэр». СССР-эй химическэ промышленностиин министр Л. А. Костандов үгэ хэлэхэ. 10.20 — Химиин промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдаhан концерт. 10.55 — «Май — ... теровой». «Юрэ бусын ... шина», «Король — ... —мультфильмнүүд. 11.10 — «Поднятая целина» кинофильм (3-дахи сери). 12.50 — Һүүлэй hонин. 13.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!» (үнгэтэ). 14.00 — «Великое противостояние» — телевизионно кинофильм. Түрүүшынхеэ ... руулагдаха (1—2 серинүүд). 16.10 — Уласхоорондын hонин (үнгэтэ). 16.40 — 16.50 — Забhарлалга. 16.50 — «Киногоор аяншалагшадай клуб» (үнгэтэ). 17.50 — Концертын hүүлээр концерт. Японой дуунай квартет дуулаха. 18.30 — «Время». 19.00 — «Танай гэртэ» — хүгжэмтэ программа. 19.30 — «Номой таг» (үнгэтэ). 20.15 — М. Глинкын романснууд. 20.30 — Документальна фильм. 20.40 — «Хүгжэмтэ киоск» (үнгэтэ). 21.10 — «Хүдөөгэй час». 22.10 — «Поднятая целина» — кинофильм (3-дахи сери). 23.50 — 24.00 — Забhарлалга. 24.00 — Футболоор СССР-эй чемпионат «Спартак (М) — «Арарат» (Ереван) (2-дохи тайм).

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда: КПСС-эй ЦК-да, СССР-эй Министрнүүдэй Советдэ. Һунгуулиие угтуулан. ТАСС-ай hүүлэй шэнэ hонин.

Хоёрдохи хуудаhанда: РСФСР-эй Верховно Советэй депутадта Буряадай АССР-hээ дэбжүүлэгдэhэн кандидадуудые бүридхэлдэ абаха тухай hунгуулиин окружной комиссинуудай тогтоол. «Һалхинhаа, газарай нуралгаhаа хамгаалха»—хөөрэлдөөн. «Правда Бурятии» газетын редакцида харюусана.

Гурбадахи хуудаhан тематическа, республикын hургуулинуудай ажабайдалда зорюулагдана.

Дүрбэдэхи хуудаhанда: Хилын саана. Футбол. Телевидениин долоон хоногой программа.

САГААН УЛАРИЛ

Майн 18—19-дэ республикадамнай үүлэтэйшэг байха, хура бороо орохогүй. Баруун-хойноhоо секундын 7—12 метр хүсэтэйгөөр hалхилха. Һуниндөө 1 градус хүйтэнhөө 4 градус хүрэтэр дулаан болохо. Хойто аймагуудаар, Байгалай хойто эрьеэр 0—5 градус хүйтэн, үдэртөө 14—19 градус дулаан болохоор хүлеэгдэнэ.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд:

г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора — 2-54-54, приёмная — 2-54-93, зам редактора — 2-68-08, зам. редактора — 2-62-62, отв. секретаря — 2-50-52, секретариат — 2-66-76, отделы: партийной жизни — 2-60-91, сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, пропаганды и агитации — 2-56-23, промышленности и строительства — 2-61-35, советского строительства и быта — 2-69-56, культуры и школ — 2-60-21, писем и селькоров — 2-67-61, информации — 2-34-05, общественная приёмная — 2-56-62, машинное бюро — 2-57-63, корректорская — 2-35-95, фотолаборатория — 2-33-61.

 Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-01484. Заказ №